

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ



Ιούλιος, 2025

Αχιλλέας Μαντές, Ph.D.
Γαλλικός Οργανισμός Ανάπτυξης

Κοσμάς Μαρινάκης, Ph.D.
Singapore Management University

ΧΡΗΣΗ **ΕΛΕΥΘΕΡΗ** ΓΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΠΟ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

CREDIT: «ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΝΤΕ – ΜΑΡΙΝΑΚΗ, GREEKONOMICS, 2025»



Ενότητα 1η: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΟΙ 10

1.  Λουξεμβούργο
2.  Ιρλανδία
3.  Δανία
4.  Σουηδία
5.  Ολλανδία
6.  Αυστρία
7.  Φινλανδία
8.  Βέλγιο
9.  Γερμανία
10.  Γαλλία

ΜΕΣΑΙΕΣ ΧΩΡΕΣ

11.  Ιταλία
12.  Μάλτα
13.  Κύπρος
14.  Ισπανία
15.  Σλοβενία
16.  Πορτογαλία

17.  Ελλάδα

ΦΤΩΧΟΤΕΡΟΙ 10

18.  Τσεχία
19.  Εσθονία
20.  Σλοβακία
21.  Λιθουανία
22.  Πολωνία
23.  Κροατία
24.  Λετονία
25.  Ουγγαρία
26.  Ρουμανία
27.  Βουλγαρία

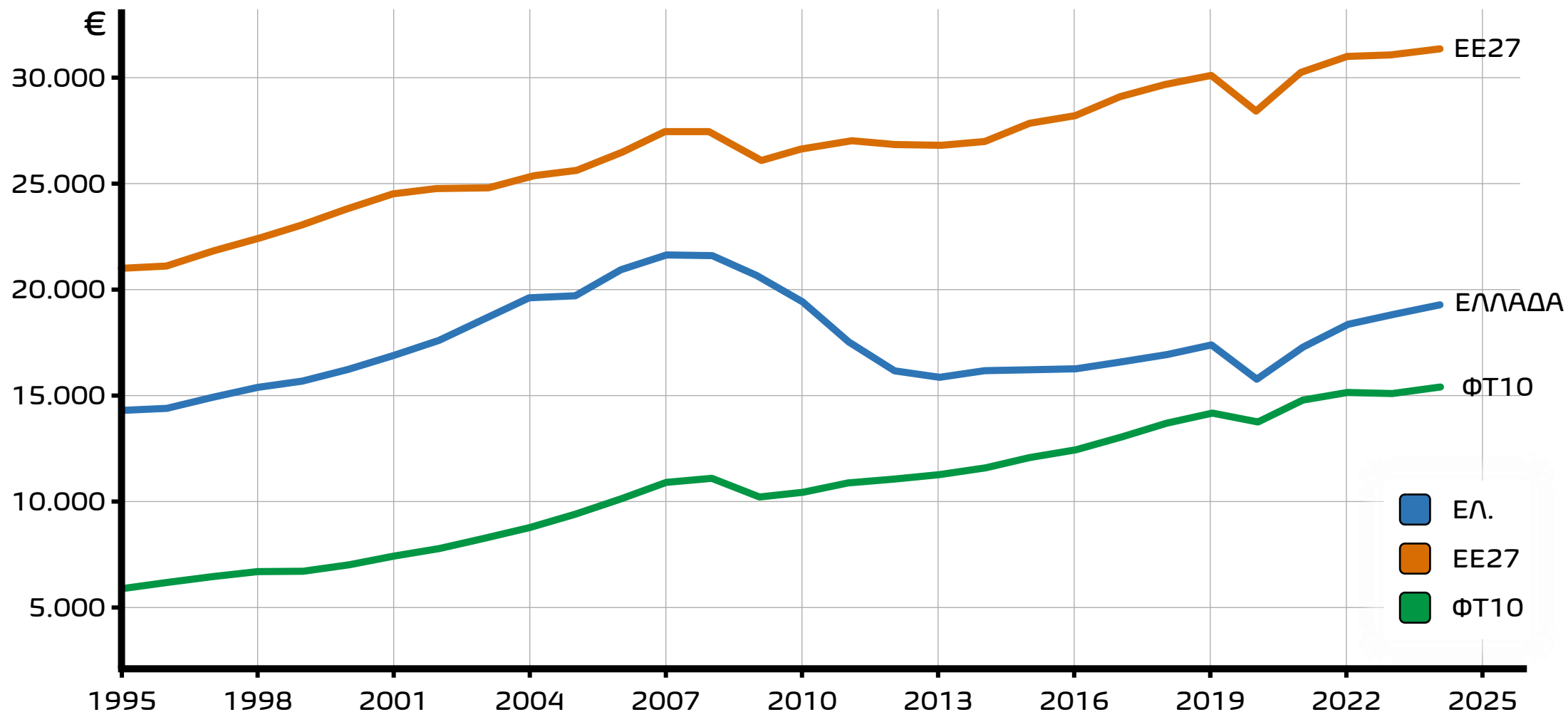
με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του 2024

Πίνακας 1: Λαμβάνοντας υπόψη το αποπληθωρισμένο (ή πραγματικό) κατά κεφαλήν ΑΕΠ του περασμένου έτους, χωρίζουμε τις λοιπές χώρες της Ε.Ε. (εκτός της Ελλάδας δηλαδή) σε 3 κατηγορίες:

1. Τις 10 πλουσιότερες οικονομίες
2. Τις 6 μεσαίες οικονομίες
3. Τις 10 φτωχότερες οικονομίες.

Η κατηγοριοποίηση αυτή μας επιτρέπει να κάνουμε μια πιο ουσιαστική σύγκριση της ελληνικής οικονομίας, όχι με τον Ευρωπαϊκό μέσο, αλλά με τις 10 φτωχότερες χώρες που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με τα δικά μας, και επομένως μπορούμε να εξάγουμε αντικειμενικά συμπεράσματα για την πραγματική πορεία της μέσα στο χρόνο. Στα διαγράμματα που ακολουθούν, πέρα από τις συνήθεις καμπύλες της Ελλάδας και της Ε.Ε., εισάγουμε και μία τρίτη, αυτή του μέσου όρου των 10 φτωχότερων χωρών (ΦΤ10).

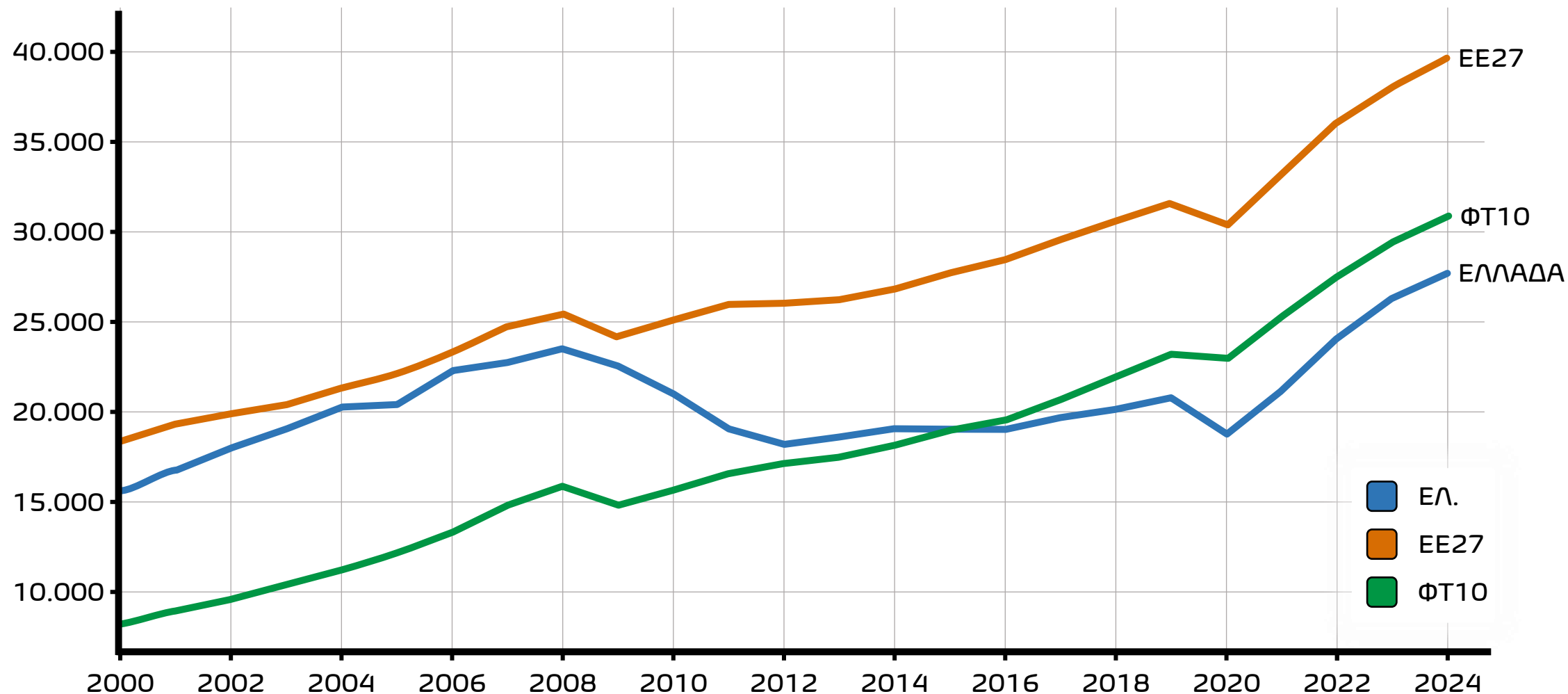
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_pc](#))



Διάγραμμα 1: Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) αναφέρεται στην αξία της συνολικής παραγωγής τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται από μια οικονομία. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπολογίζεται ως ο λόγος του ΑΕΠ προς τον πληθυσμό ανά έτος. Ο δείκτης είναι αποπληθωρισμένος με βάση τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ, με έτος βάσης το 2015.

Μέχρι το 2008, το ελληνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπτυσσόταν με μεγαλύτερο ρυθμό από τις ΦΤ10 και με παρόμοιο ρυθμό με την Ε.Ε.. Έκτοτε, η Ελλάδα έχει αποκλίνει από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, ενώ οι ΦΤ10 τείνουν να συγκλίνουν όχι μόνο με τη δική μας χώρα, αλλά και με την Ε.Ε..

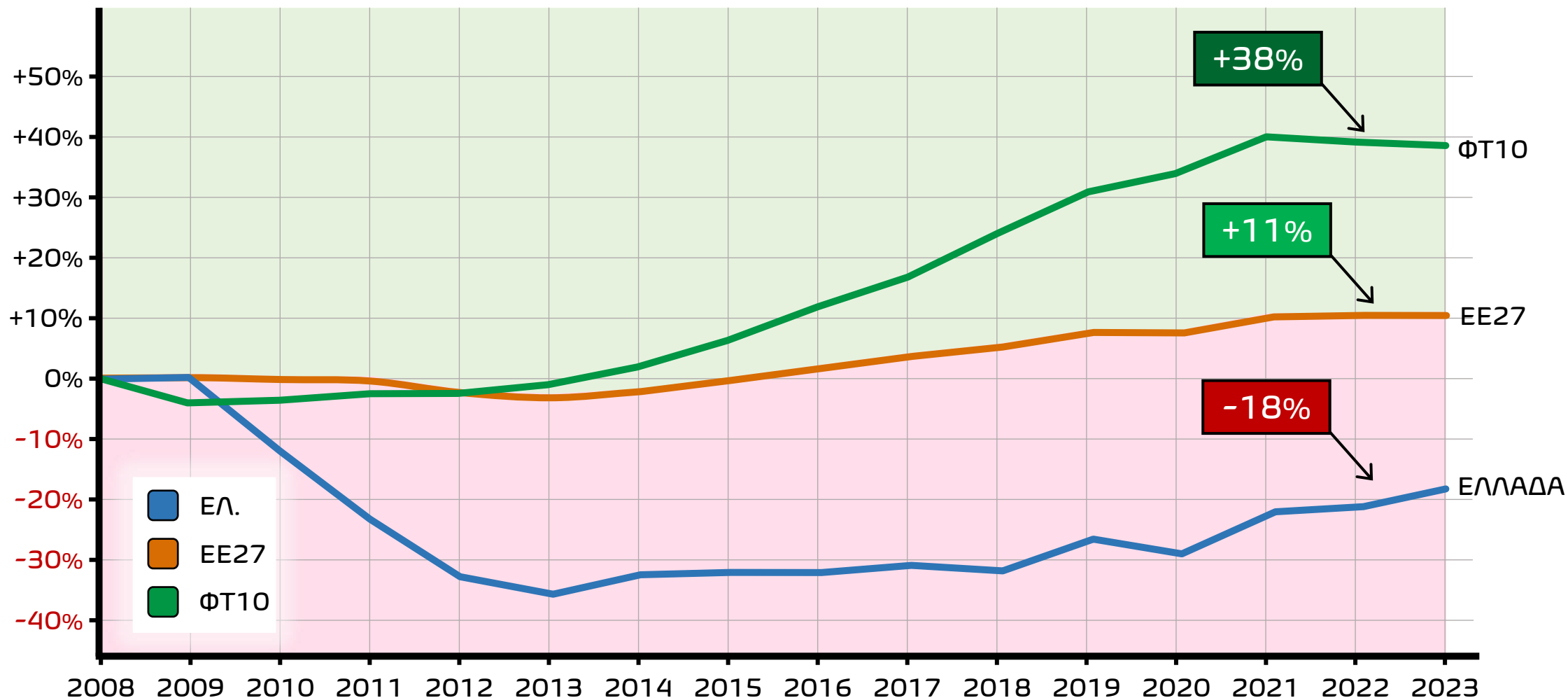
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_pc](#))



Διάγραμμα 2: Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπολογισμένο σε PPS λαμβάνει υπόψη τις ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης (purchasing power parities – PPP), δηλαδή το πόσα χρήματα είναι απαραίτητα για την αγορά ενός κοινού καλαθιού προϊόντων σε διαφορετικές χώρες. Αποτελεί το εγκυρότερο μέτρο σύγκρισης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ 2 ή περισσότερων χωρών.

Μέχρι το 2008, η Ελλάδα παρουσίαζε τάση σύγκλισης προς τον μέσο όρο της Ε.Ε.. Έκτοτε, η χώρα όχι μόνο αποκλίνει από την Ε.Ε., αλλά η κρίση την έχει ρίξει κάτω και από το μέσο όρο των ΦΤ10, ενώ μέχρι σήμερα μόνο η Βουλγαρία έχει χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε PPS από την Ελλάδα.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_10_10](#))



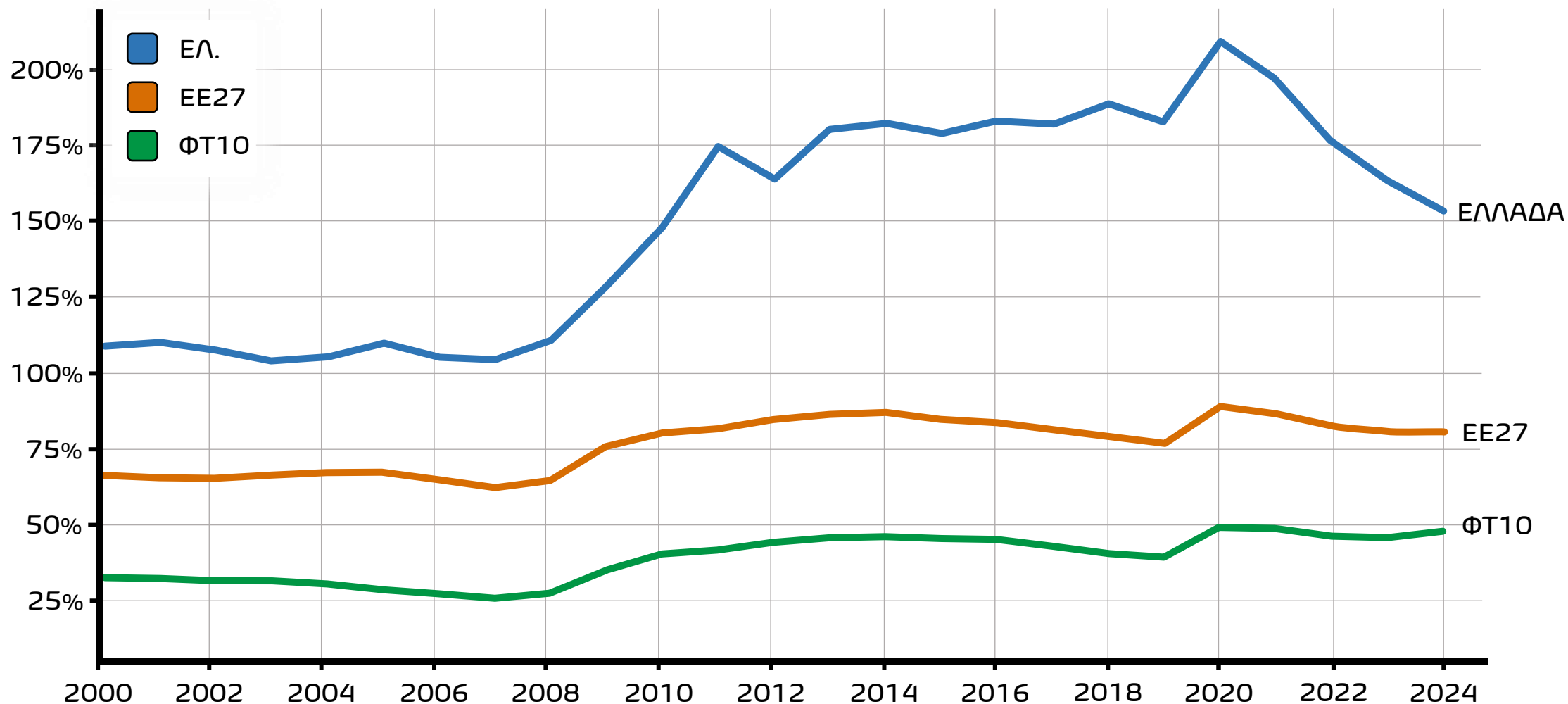
σε σχέση με το 2008 – πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα

Διάγραμμα 3: Ο δείκτης αφορά στο διαθέσιμο εισόδημα για τα νοικοκυριά, μετά την καταβολή φόρων και εισφορών, καθώς και της λήψης κοινωνικών παροχών. Στο γράφημα παρουσιάζεται η ποσοστιαία μεταβολή του σε σχέση με το 2008. Η γραμμή της Ε.Ε. χωρίζει το γράφημα σε 2 μέρη: οι χώρες που βρίσκονται στο πάνω μέρος (ανοικτό πράσινο) συγκλίνουν προς τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, ενώ αυτές στο κάτω μέρος (ανοικτό κόκκινο) αποκλίνουν.

Εδώ γίνεται ξεκάθαρο ότι το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων απέχει πολύ από τα προ κρίσης επίπεδα, ενώ αποκλίνει και από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αντίθετα, τα νοικοκυριά στις ΦΤ10 έχουν δει τα εισοδήματά τους να αυξάνονται σημαντικά, και παρουσιάζουν εμφανή τάση σύγκλισης με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tepsr_wc310](#))

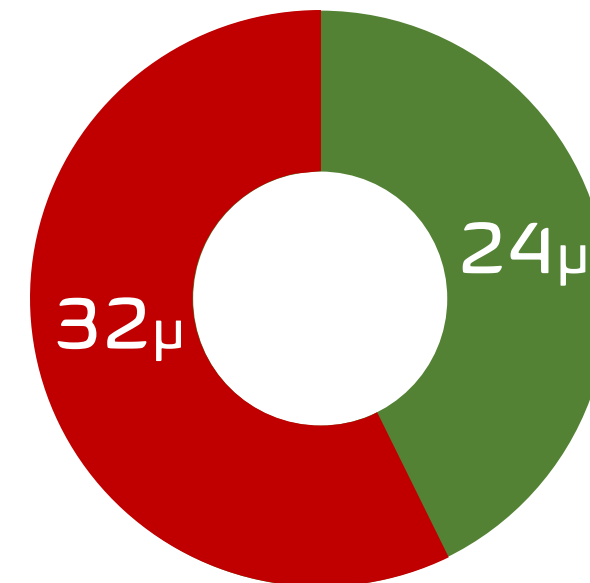
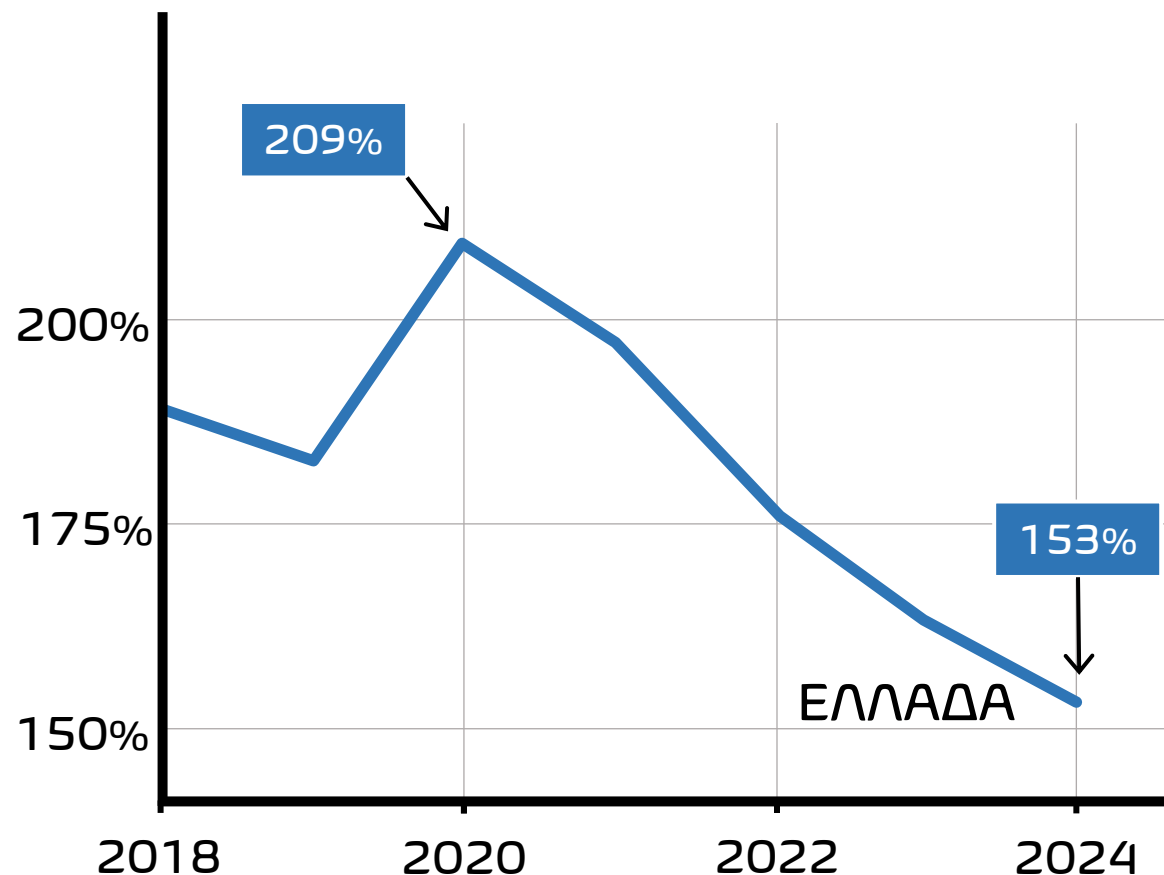
Επεξεργασία: Greekonomics



Διάγραμμα 4: Ο δείκτης αναφέρεται στο συνολικό ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης στην ονομαστική τιμή του, το οποίο εκκρεμεί στο τέλος του έτους και εκφράζεται ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

Μετά το ξέσπασμα της κρίσης, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας εκτοξεύτηκε, και αυτό οφείλεται τόσο στην αύξηση του ονομαστικού χρέους, όσο και στη μεγάλη μείωση του ονομαστικού ΑΕΠ. Μετά το 2020 που κορυφώθηκε, το δημόσιο χρέος εμφανίζει πτωτική τάση που ξεπέρασε τις 50 ποσοστιαίες μονάδες την περασμένη 5ετία.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsgo10](#))



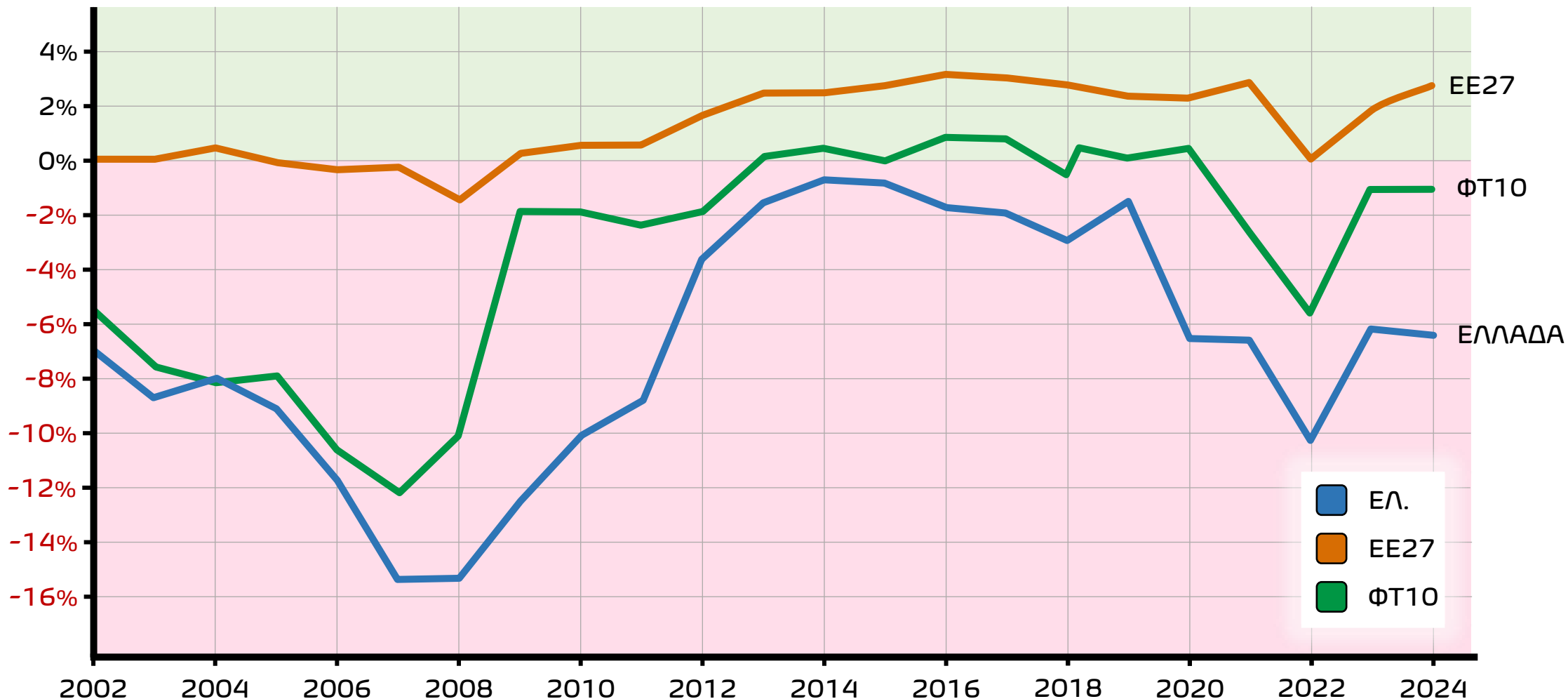
- ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (18,6%)
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΕΣ

Διάγραμμα 5: Στα αριστερά έχουμε πάλι το ελληνικό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ και δεξιά διαχωρίσαμε τη μείωσή του σε 2 συνιστώσες: τον συνολικό πληθωρισμό της περιόδου 2020-24 και την ανάπτυξη (αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ) μαζί με τις αποπληρωμές χρέους. Αυτό που παρατηρούμε είναι πως από τις συνολικά 56 ποσοστιαίες μονάδες μείωσης του δημόσιου χρέους, οι 32 μονάδες οφείλονται στον αυξημένο πληθωρισμό της περιόδου, και μόνο οι 24 μονάδες στην ανάπτυξη και την αποπληρωμή χρέους.

Τρόπος υπολογισμού: Έστω b_0 ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ. Η επίδραση του πληθωρισμού, π , στο λόγο του χρέους είναι: $b_{inf} = b_0 \frac{1}{1+\pi}$. Συνεπώς, η μείωση λόγω πληθωρισμού είναι: $\Delta b_{inf} = b_0 - \frac{b_0}{1+\pi} = b_0 \left(1 - \frac{1}{1+\pi}\right)$ ή $\Delta b_{inf} = 209\% \left(1 - \frac{1}{1.186}\right) \approx 32\%$. Το υπόλοιπο 24% αντιστοιχεί στις αποπληρωμές και την πραγματική ανάπτυξη.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsgo10](#), [nama_10_gdp](#))

Επεξεργασία: Greekonomics



ως ποσοστό του ΑΕΠ

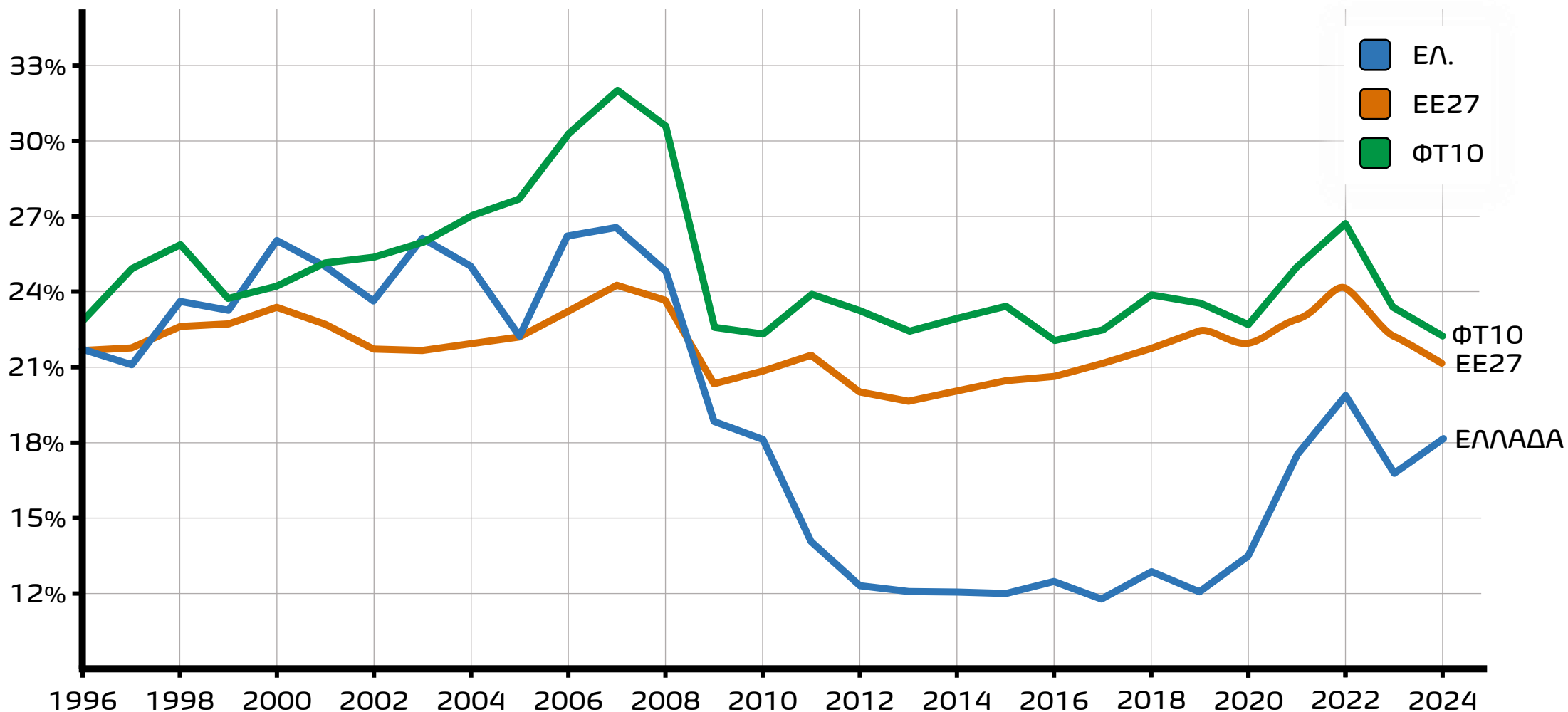
Διάγραμμα 6: Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) μετρά τη διαφορά μεταξύ των εισροών και εκροών μιας χώρας σε αγαθά, υπηρεσίες, εισοδήματα και μεταβιβάσεις και εκφράζεται ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Η Ε.Ε. συνολικά διατηρεί ελαφρώς θετικό ΙΤΣ, καθώς οι πλουσιότερες χώρες διαθέτουν ισχυρό εξαγωγικό τομέα. Αντίστοιχα, οι ΦΤ10 έχουν καταφέρει να ισορροπήσουν τα δικά τους ΙΤΣ και τα μικρά ελλείμματα που προκύπτουν πλέον οφείλονται στην μεταπανδημική ανάκαμψη και το αυξημένο κόστος των εισαγωγών, όπως η ενέργεια και τα τρόφιμα. Αντιθέτως, η Ελλάδα κατάφερε μόνο για πολύ μικρή περίοδο να ισοσκελίσει το ΙΤΣ, κάτι που οφειλόταν στις μειωμένες εισαγωγές λόγω της ραγδαίας μείωσης των εισοδημάτων των ελληνικών νοικοκυριών.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsbp20](#))



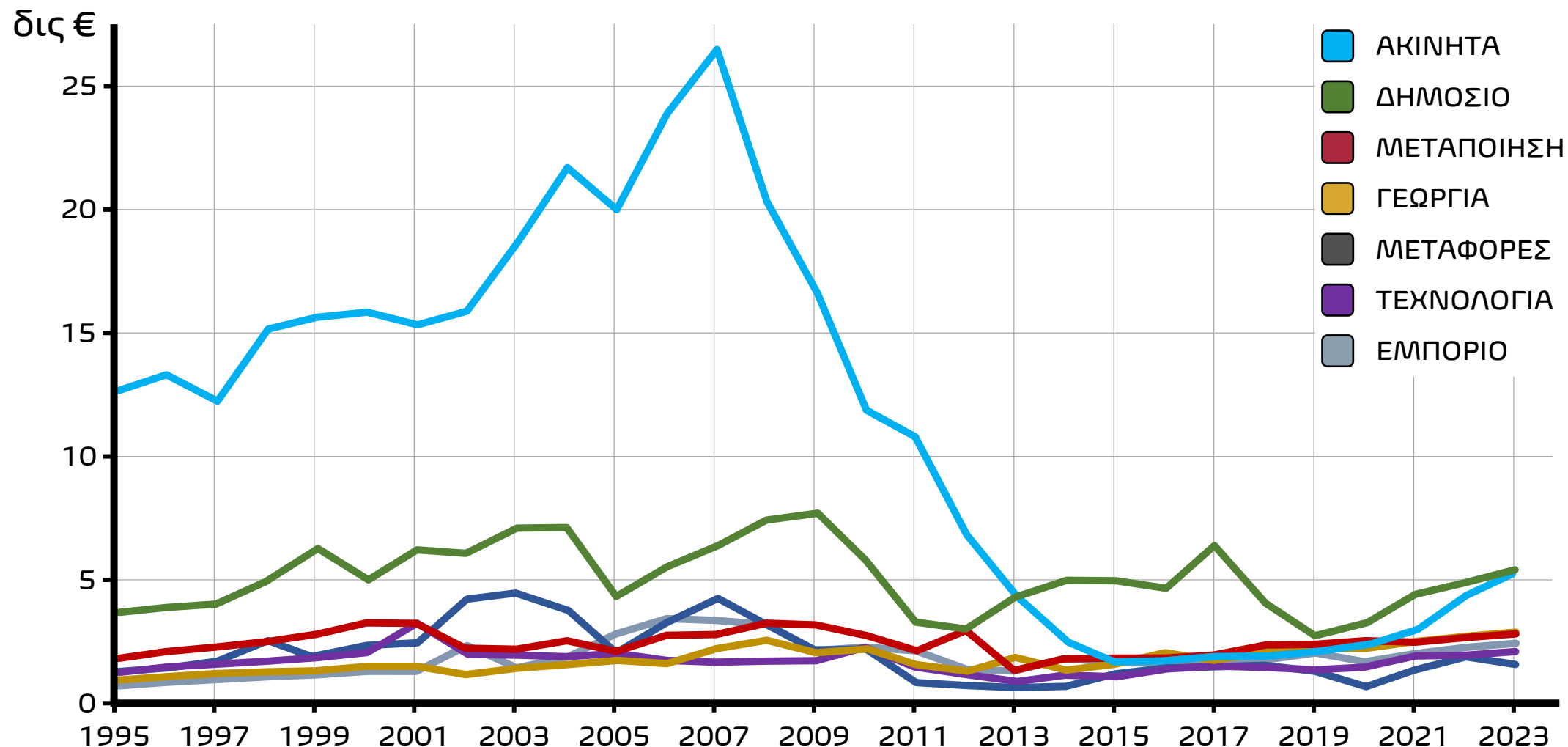
Ενότητα 2η: Επενδύσεις - Ανάπτυξη



Διάγραμμα 7: Οι επενδύσεις ή ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου (gross capital formation) είναι η επιπλέον προσθήκη στον κεφαλαιουχικό εξοπλισμό μιας οικονομίας. Περιλαμβάνει επενδύσεις σε πάγια αγαθά (π.χ. μηχανήματα, κτήρια, υποδομές), αλλαγές στα αποθέματα και αγορές πολύτιμων αντικειμένων για παραγωγικούς σκοπούς, και εκφράζεται ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

Οι ελληνικές επενδύσεις μετά το 2008 μειώθηκαν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, και μόνο τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε τάση ανάκαμψης. Αντιθέτως, οι ΦΤ10 σταθερά επενδύουν περισσότερο και από τον μέσο όρο της Ε.Ε., κάτι που αντικατοπτρίζεται και στο γεγονός ότι αυτές οι χώρες αναπτύσσονται με ταχύτερους ρυθμούς.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_gdp](#))



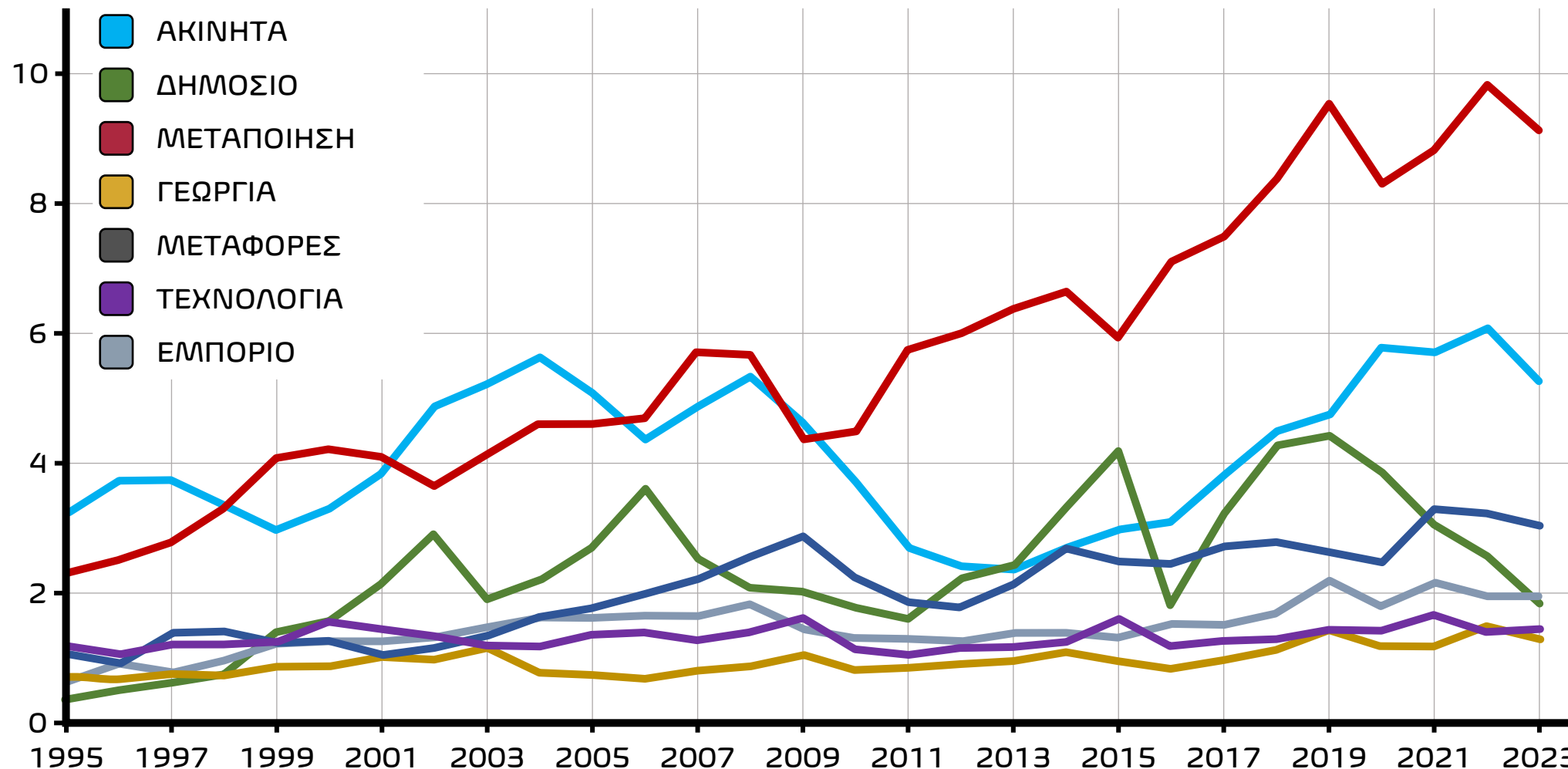
Διάγραμμα 8: Παρουσιάζονται οι 7 κλάδοι της ελληνικής βιομηχανίας, στους οποίους έχουν επενδυθεί τα περισσότερα πάγια κεφάλαια σωρευτικά μέσα στην περίοδο 1993-2023.

Το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως ακόμα και πριν την κρίση, οι κύριοι κλάδοι που άνθιζαν και συσσωρεύαν επενδύσεις στην Ελλάδα ήταν ο κλάδος του real estate και ο δημόσιος τομέας. Οι κλάδοι αυτοί μετά το 2008 έπαψαν να δέχονται επενδυτικά κεφάλαια. Από το 2021 παρουσιάζουν ανάκαμψη – η στεγαστική κρίση έκανε κερδοφόρα την κατασκευή ακινήτων και η χώρα εξοπλίστηκε. Όλοι οι υπόλοιποι τομείς της οικονομίας που παραδοσιακά δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη των χωρών, στην πραγματικότητα δεν αποτέλεσαν ποτέ σημαντικό πόλο έλξης για Έλληνες και ξένους επενδυτές.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_a64_p5](#))

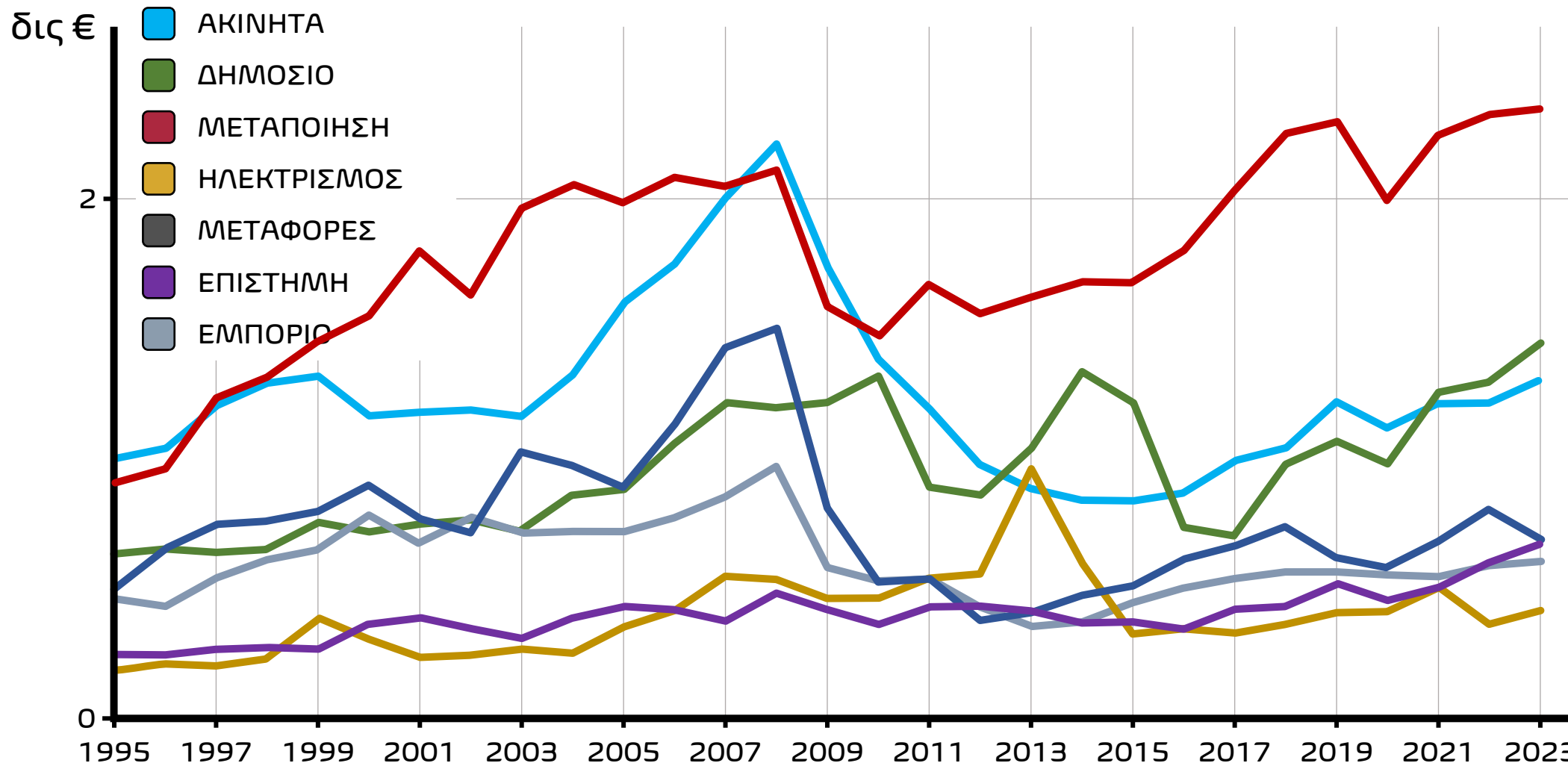
ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ - ΟΥΓΓΑΡΙΑ

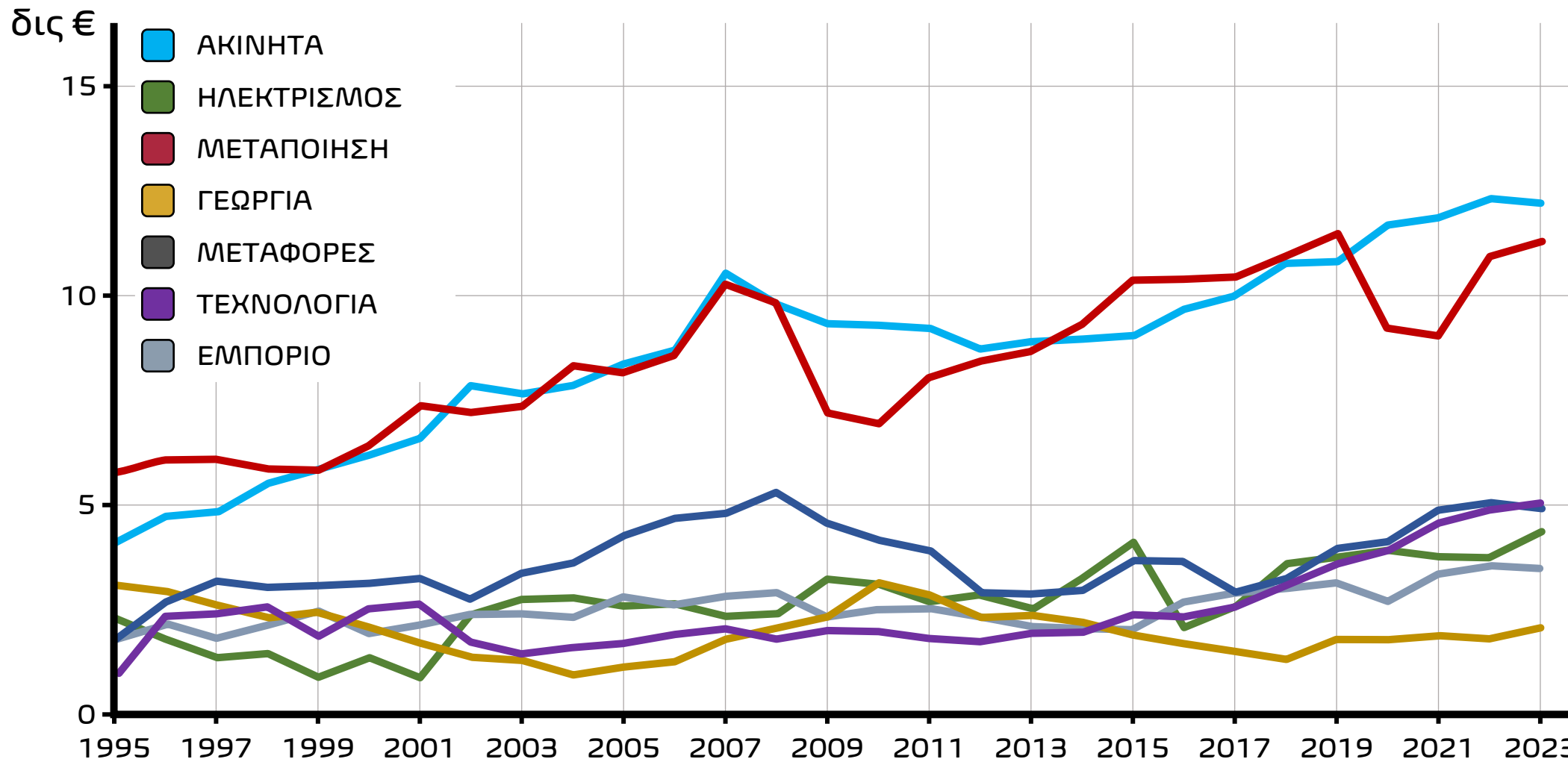
σε σταθερές τιμές του 2015

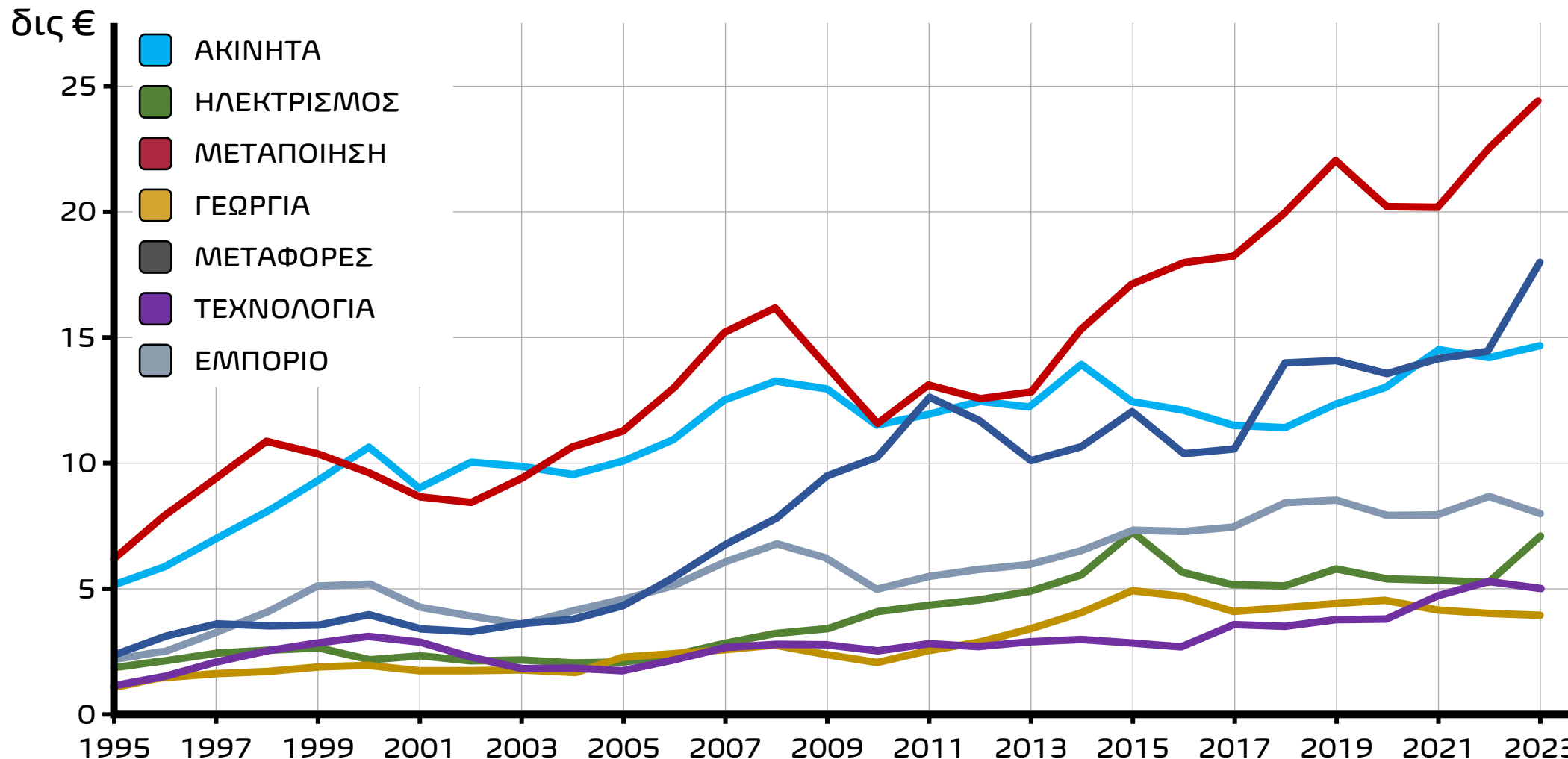


ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ - ΣΛΟΒΕΝΙΑ

σε σταθερές τιμές του 2015







σε σταθερές τιμές του 2015

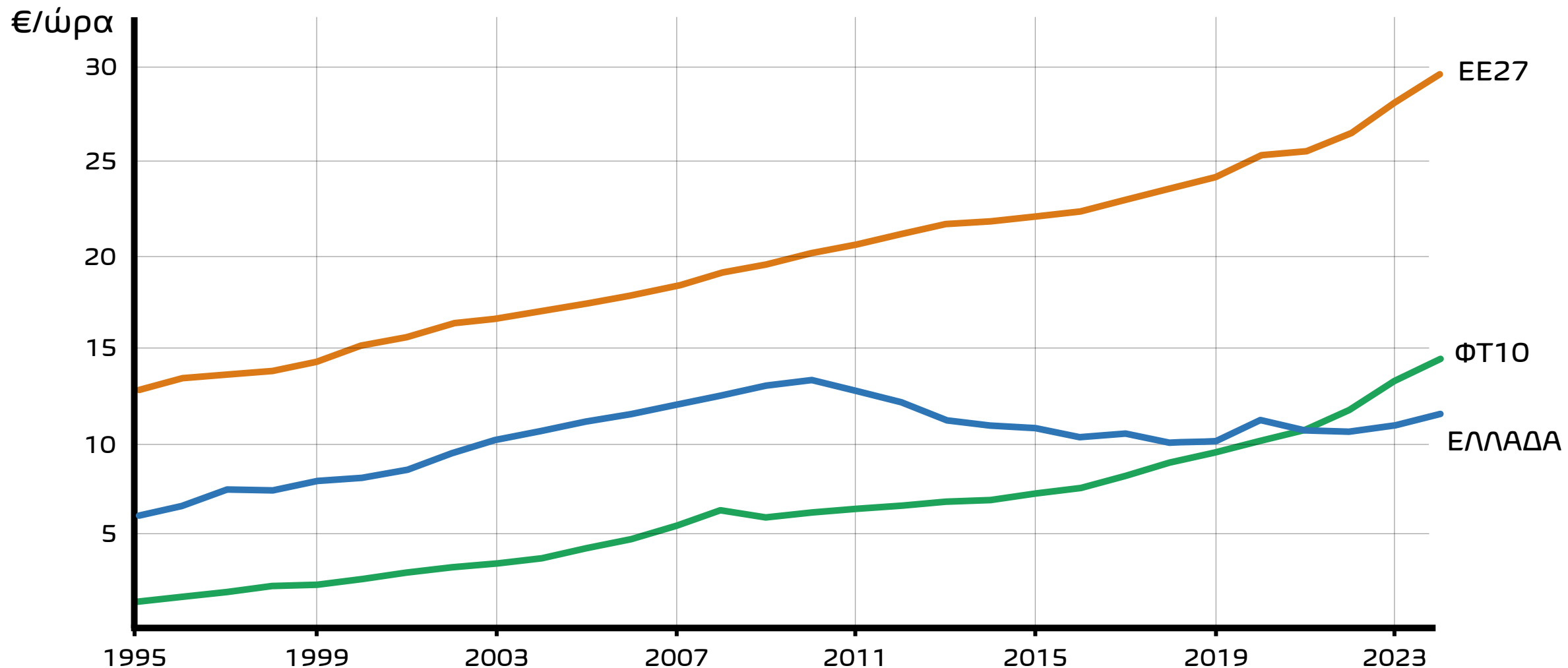
Διάγραμμα 9: Παρουσιάζονται ενδεικτικά οι 7 βιομηχανικοί κλάδοι με τις μεγαλύτερες συσσωρευμένες επενδύσεις μέσα στην περίοδο 1993-2023, για 4 χώρες (Ουγγαρία, Σλοβενία, Τσεχία, Πολωνία) οι οποίες πριν την κρίση είχαν μικρότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ από την Ελλάδα, όμως πλέον την έχουν ξεπεράσει και εξακολουθούν να αναπτύσσονται με ταχύτερους ρυθμούς από εμάς.

Και στις 4 αυτές χώρες παρατηρούμε τον κομβικό ρόλο που έχουν παίξει στην ανάπτυξή τους οι επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και τη βιομηχανία. Ο τομέας αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αφού δίνει τη δυνατότητα παραγωγής προϊόντων με προστιθέμενη αξία σημαντικά υψηλότερη από αυτή του πρωτογενούς τομέα, έχει θετικές επιδράσεις στην παραγωγικότητα μιας οικονομίας, και ευνοεί τις τεχνολογικές καινοτομίες.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_a64_p5](#))



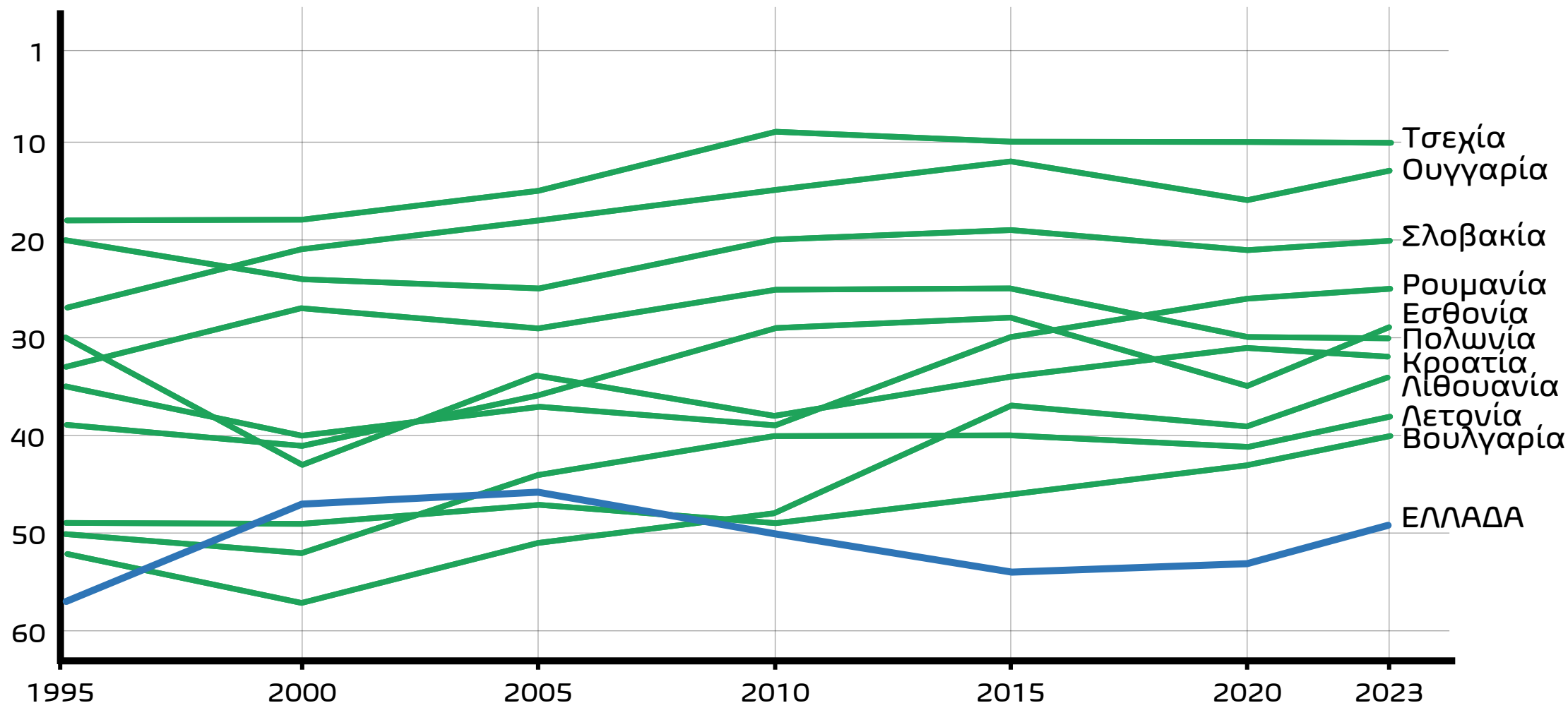
Ενότητα 3η: Ανταγωνιστικότητα



Διάγραμμα 10: Το μεικτό κόστος εργασίας ισούται με το άθροισμα μισθού και εργοδοτικών εισφορών, διαιρούμενου με το σύνολο των ωρών εργασίας. Δεδομένου ότι η εργασία αποτελεί το σημαντικότερο μέρος του κόστους παραγωγής στο σύνολο της οικονομίας, ο δείκτης εκφράζει την ανταγωνιστικότητά της, αφού μας βοηθά να καταλάβουμε πόσο ακριβή ή φθηνή είναι η παραγωγή προϊόντων σε μια χώρα σε σχέση με μια άλλη.

Προ κρίσης, η Ελλάδα παρουσίασε την ταχύτερη αύξηση στο μοναδιαίο κόστος εργασίας της σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., χάνοντας συστηματικά ανταγωνιστικότητα. Μετά την κρίση, η ανταγωνιστικότητα σε όρους εργατικού κόστους της ελληνικής οικονομίας έχει βελτιωθεί (έχοντας ξεπεράσει τις ΦΤ10), και είναι σε θέση – θεωρητικά – να προσελκύει επενδύσεις. Όπως γίνεται αντιληπτό, αυτό έρχεται σε αντίθεση με την φτωχή εισροή κεφαλαίων που παρατηρούμε στους παραγωγικούς τομείς.

Πηγή δεδομένων: [Eurostat \(nama_10_pl_ulc\)](#)

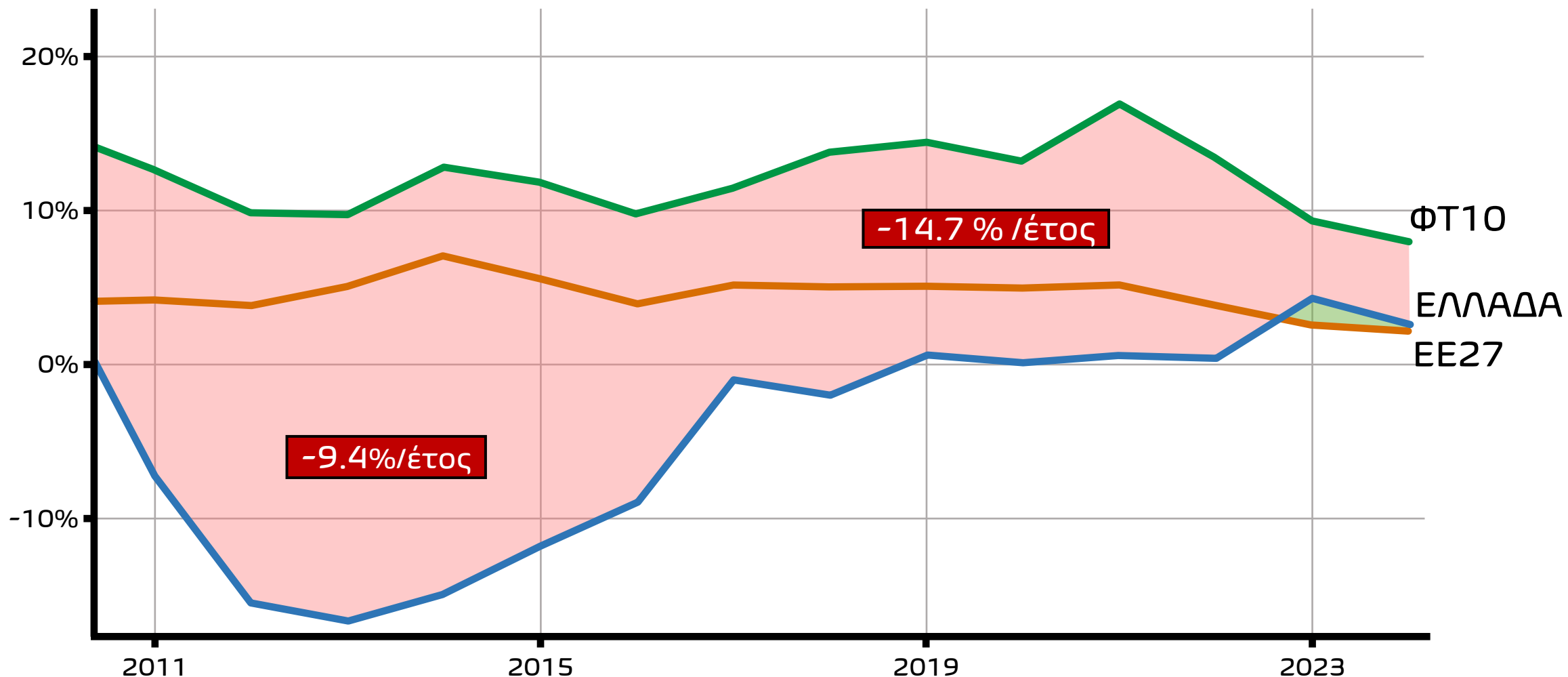


Διάγραμμα 11: Η Οικονομική Πολυπλοκότητα αναφέρεται στο πόση παραγωγική γνώση έχει μια οικονομία, και επομένως πόσο σύνθετα (μεγαλύτερης αξίας) προϊόντα μπορεί να παράγει. Ο δείκτης λαμβάνει υπόψη την πολυπλοκότητα των εξαγωγών και επομένως αντικατοπτρίζει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας ως προς την ποιότητα των εξαγόμενων προϊόντων της.

Η Ελλάδα βρίσκεται εδώ και δεκαετίες – με ελάχιστες εξαιρέσεις – στην τελευταία θέση της Ε.Ε. σε όρους οικονομικής πολυπλοκότητας, που σημαίνει ότι αδυνατεί να παράγει και να εξαγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Πηγή δεδομένων: Harvard Growth Lab ([The Atlas of Economic Complexity](#))

προϊόν ανά ώρα εργασίας (ρυθμός μεταβολής σε ορίζοντα 5ετίας)



προϊόν ανά ώρα εργασίας (ρυθμός μεταβολής σε ορίζοντα 5ετίας)

Διάγραμμα 12: Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας (προϊόν ανά ώρα εργασίας) αποτελεί βασικό παράγοντα για τη μακροπρόθεσμη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, καθώς δείχνει πόσο αποτελεσματικά μετατρέπονται οι εισροές εργασίας σε αγαθά και υπηρεσίες. Ο ρυθμός μεταβολής υπολογίζεται από τη Eurostat ανά 5 έτη για να μειωθεί η μεταβλητότητα της χρονοσειράς.

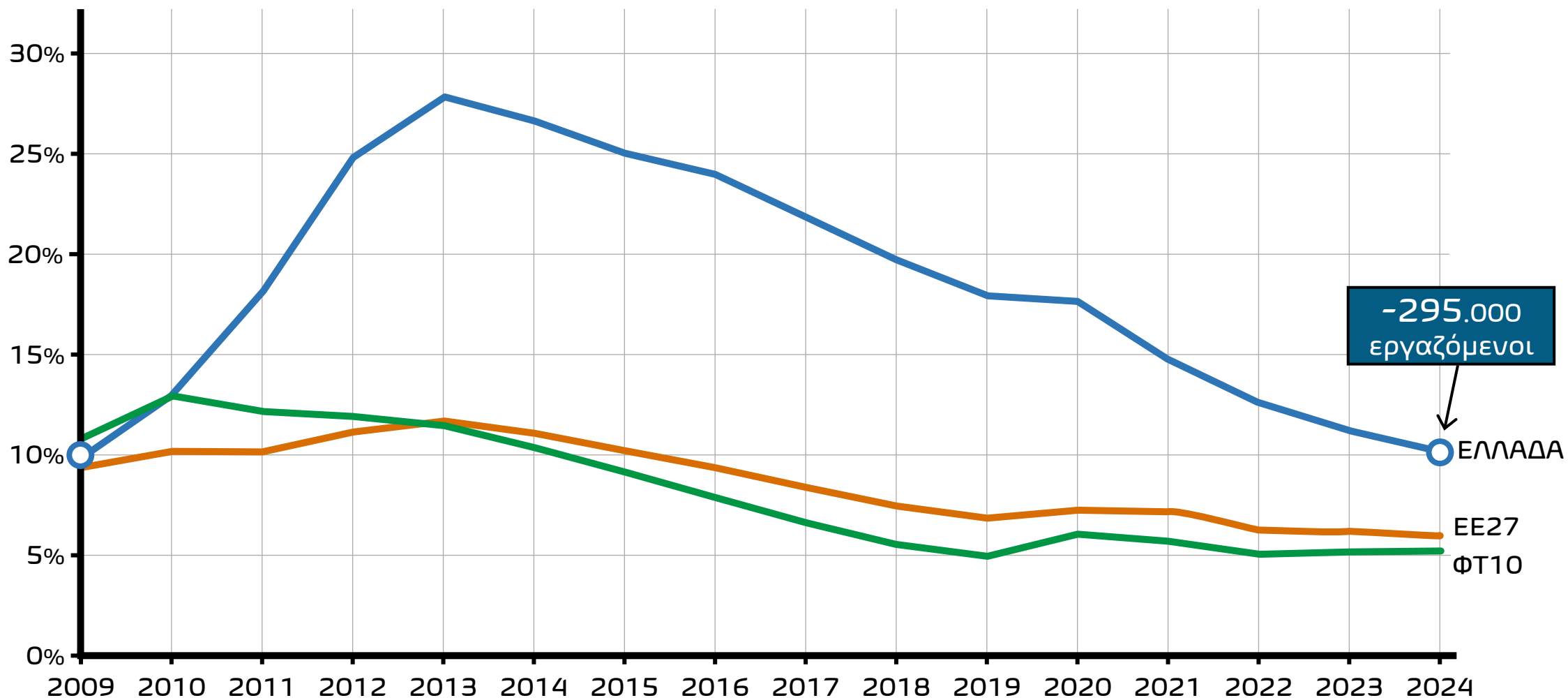
Η απόκλιση της παραγωγικότητας την περίοδο 2010-2024 στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. ανέρχεται σε 9.4% ανά έτος, και σε σχέση με τις ΦΤ10 σε 14.7% ανά έτος, αντιστακώνοντας τη διαφορά στις επενδύσεις, την τεχνολογία, τη σπατάλη πόρων, τους θεσμούς και την κλαδική σύνθεση.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_pl_ulc](#))

Επεξεργασία: Greekonomics



Ενότητα 4η: Ανεργία



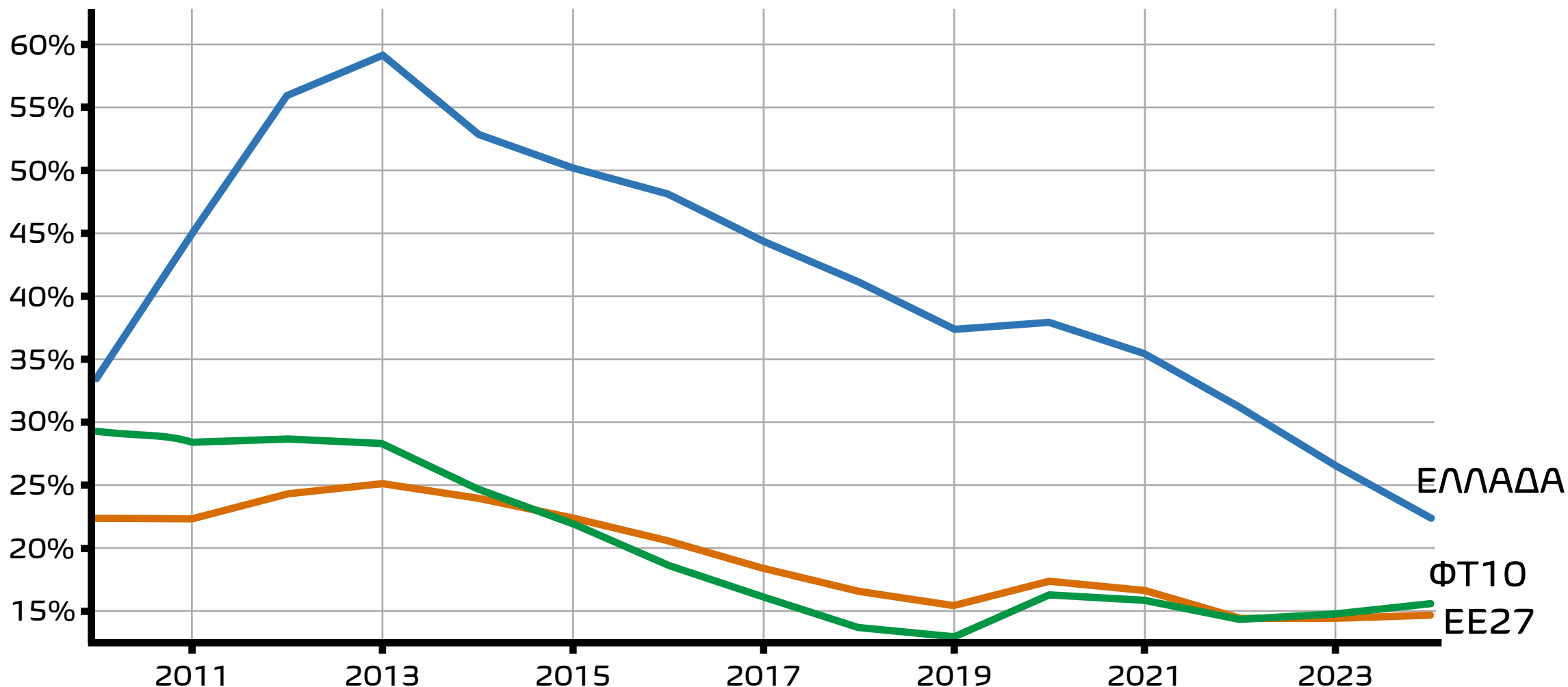
ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού

Διάγραμμα 13: Ο δείκτης δείχνει πόσοι άνθρωποι ηλικίας 15-74 είναι άνεργοι στην οικονομία σε σχέση με το συνολικό εργατικό δυναμικό, δηλαδή το σύνολο των ανθρώπων που είτε εργάζονται είτε ψάχνουν για δουλειά. Για να θεωρείται κάποιος άνεργος θα πρέπει:

- να μην έχει δουλειά την εβδομάδα που έγινε ημέτρηση,
- να είναι διαθέσιμος να ξεκινήσει δουλειά μέσα στις επόμενες 2 εβδομάδες,
- και να ψάχνει ενεργά για δουλειά τις τελευταίες 4 εβδομάδες ή να έχει ήδη βρει δουλειά που θα ξεκινήσει μέσα στους επόμενους 3 μήνες.

Από το 2009 έως το 2013, η ανεργία στην Ελλάδα παρουσίαζε ανοδική τάση, και έκτοτε μειώνεται. Το ίδιο μοτίβο, αλλά λιγότερο έντονο, υπάρχει και στην Ε.Ε., ενώ οι ΦΤ10 λόγω ραγδαίας ανάπτυξης κατάφεραν να μειώσουν την ανεργία τους κάτω ακόμη κι από το Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αξίζει να σημειωθεί, πως στην Ελλάδα ενώ σήμερα η ανεργία έχει επιστρέψει σε ποσοστά προ κρίσης, ο αριθμός των απασχολούμενων έχει μειωθεί κατά 295 χιλιάδες, λόγω του brain drain και της μείωσης του πληθυσμού.

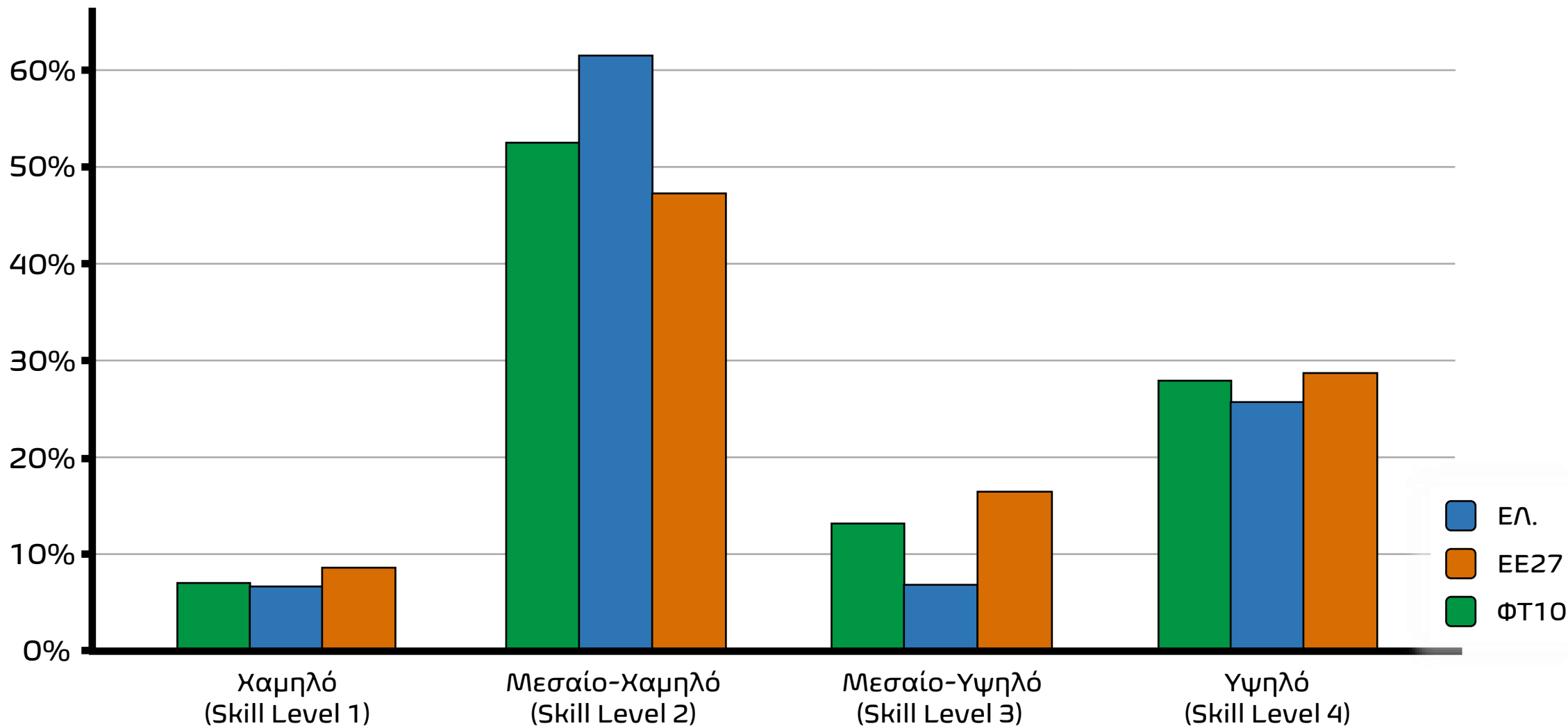
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsun20](#), [lfsi_emp_a](#))



Διάγραμμα 14: Η νεανική ανεργία μετράει πόσοι άνθρωποι ηλικίας 15-24 από το νεανικό δυναμικό δεν μπορούν να βρουν εργασία ενώ θέλουν και μπορούν να εργαστούν.

Τα επίμονα υψηλά ποσοστά προκαλούν φαινόμενα υστέρησης (hysteresis effect), όπου η παρατεταμένη ανεργία διαβρώνει τις δεξιότητες των ατόμων, οδηγώντας σε μόνιμη υποαπασχόληση του ανθρωπίνου δυναμικού και σε κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsun20](#), [lfsi_emp_a](#))



ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού ανά επίπεδο δεξιότητας

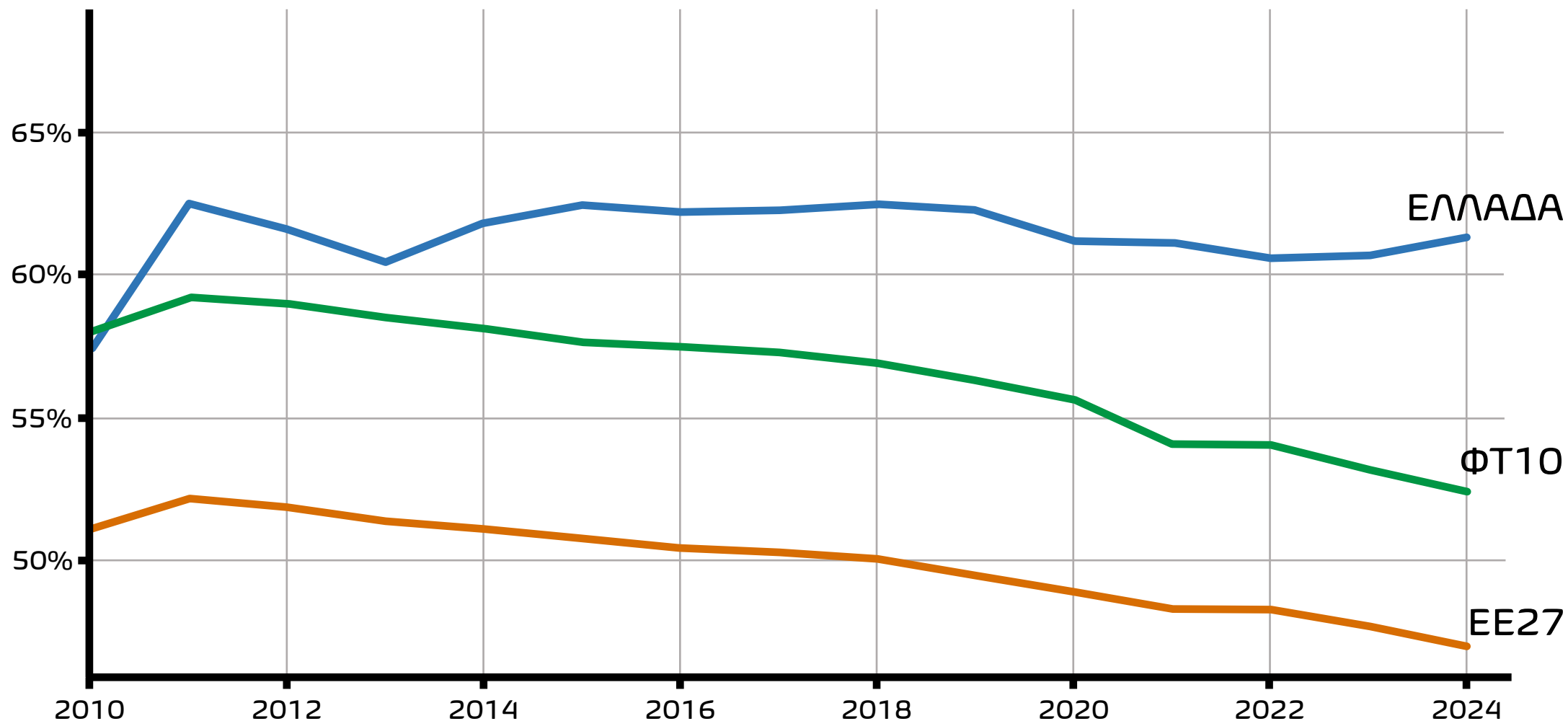
Διάγραμμα 15: Το διάγραμμα αποτυπώνει την κατανομή των θέσεων εργασίας ανά είδος απασχόλησης για το 2024, με βάση την κατηγοριοποίηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εργασίας (ILO). Την ίδια κατηγοριοποίηση ακολουθεί και η Eurostat.

Στην Ελλάδα, το 68% της απασχόλησης είναι συγκεντρωμένο σε θέσεις χαμηλών ή μέτριων δεξιοτήτων και μόλις το 32% σε θέσεις μεσαίων ή υψηλών δεξιοτήτων. Στην Ε.Ε. και στις ΦΤ10, οι θέσεις χαμηλών ή μέτριων δεξιοτήτων είναι κάτω από 60%. Η μεγαλύτερη απόκλιση εντοπίζεται στις θέσεις μεσαίων-υψηλών δεξιοτήτων, όπου η απασχόληση στις ΦΤ10 και την Ε.Ε. σε σύγκριση με την Ελλάδα, είναι υπερδιπλάσια.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([lfsa_egised](#)), ILO ([ISCO-08](#))

Επεξεργασία: Greekonomics

ως ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης



ως ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης

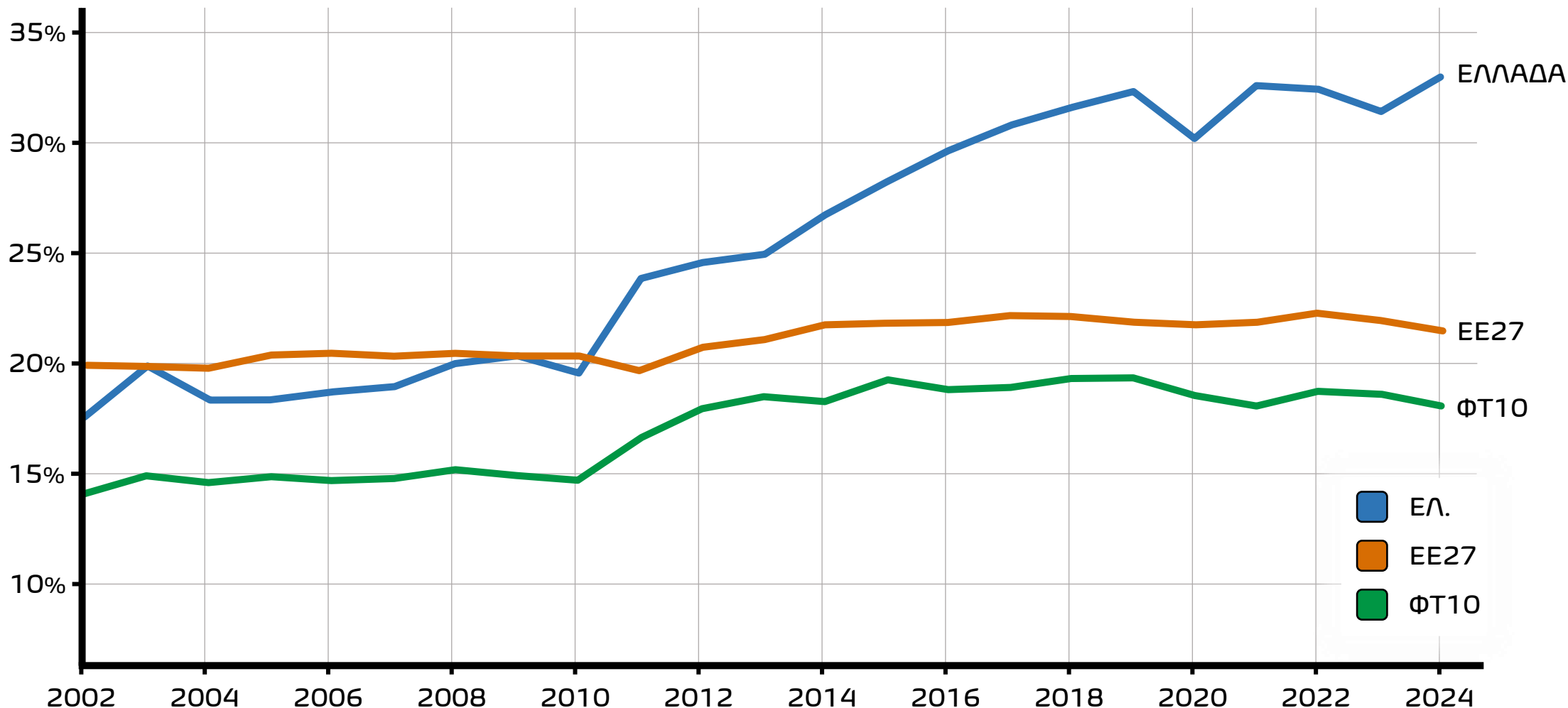
Διάγραμμα 16: Το διάγραμμα αναφέρεται στο ποσοστό των εργαζομένων επί του συνόλου του εργατικού δυναμικού που απασχολείται σε θέσεις μέτριων-χαμηλών δεξιοτήτων, ως ποσοστό του συνολικά απασχολούμενου πληθυσμού.

Οι θέσεις απασχόλησης μέτριων-χαμηλών δεξιοτήτων στο σύνολο της εργασίας παραμένουν ιδιαίτερα υψηλές διαχρονικά, κάτι που αντικατοπτρίζει και το παραγωγικό μοντέλο της χώρας, το οποίο επικεντρώνεται σε δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας. Αυτό έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο για την ποιότητα της εργασίας όσο και την εξέλιξη των μισθών. Αντίθετα, τόσο στις ΦΤ10 όσο και στην Ε.Ε. οι θέσεις μέτριων-χαμηλών δεξιοτήτων παρουσιάζουν πτωτική τάση, καθώς οι οικονομίες αυτές μετασχηματίζονται σε οικονομίες έντασης γνώσης.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([Ifsa_egised](#)), ILO ([ISCO-08](#))

ΣΠΑΤΑΛΗ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

ποσοστό εργαζομένων με τριτοβάθμια εκπαίδευση
σε χαμηλής/μεσαίας δεξιότητας θέσεις



ποσοστό εργαζομένων με τριτοβάθμια εκπαίδευση
σε χαμηλής/μεσαίας δεξιότητας θέσεις

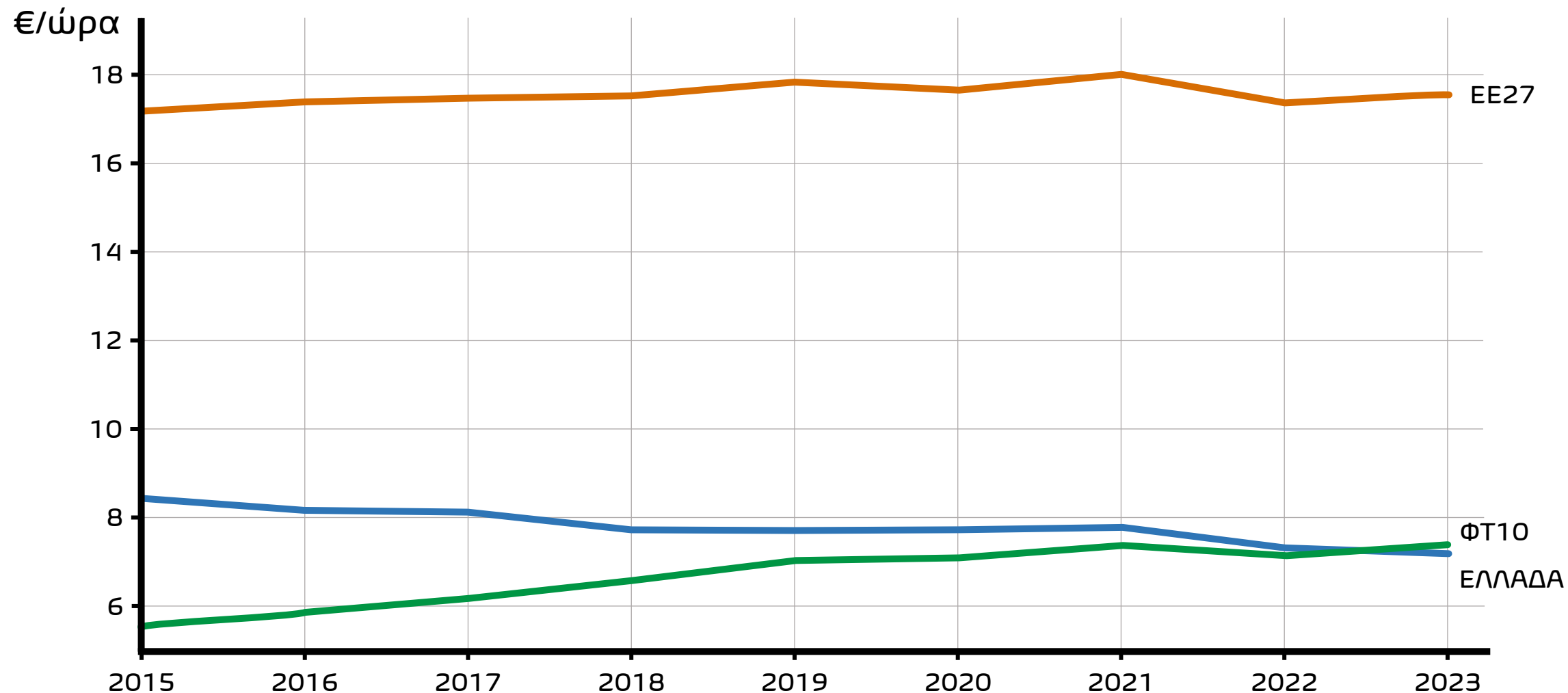
Διάγραμμα 17: Το διάγραμμα αναφέρεται στο ποσοστό των εργαζομένων επί του συνόλου του εργατικού δυναμικού που, ενώ διαθέτει τριτοβάθμια εκπαίδευση, απασχολείται σε χαμηλής ή μεσαίας δεξιότητας θέσεις.

Το 2010 αποτελεί σημείο δομικής αλλαγής (structural break) για την Ελλάδα. Έκτοτε, το χάσμα της σπατάλης προσόντων μεταξύ Ελλάδας και Ε.Ε. μεγαλώνει, ενώ ακόμη μεγαλύτερη είναι η διαφορά της χώρας από τις ΦΤ10. Έτσι, την ώρα που στην Ε.Ε. και τις ΦΤ10 το ποσοστό υπερπροσοντούχων που απασχολούνται σε χαμηλής εξειδίκευσης επαγγέλματα έχει σταθεροποιηθεί – και μάλιστα στις ΦΤ10 σε χαμηλότερο επίπεδο λόγω της ανάπτυξής τους – στην Ελλάδα το ποσοστό αυτό καλπάζει λόγω έλλειψης θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([lfsa_eoqgan](#))



Ενότητα 5η: Μισθοί

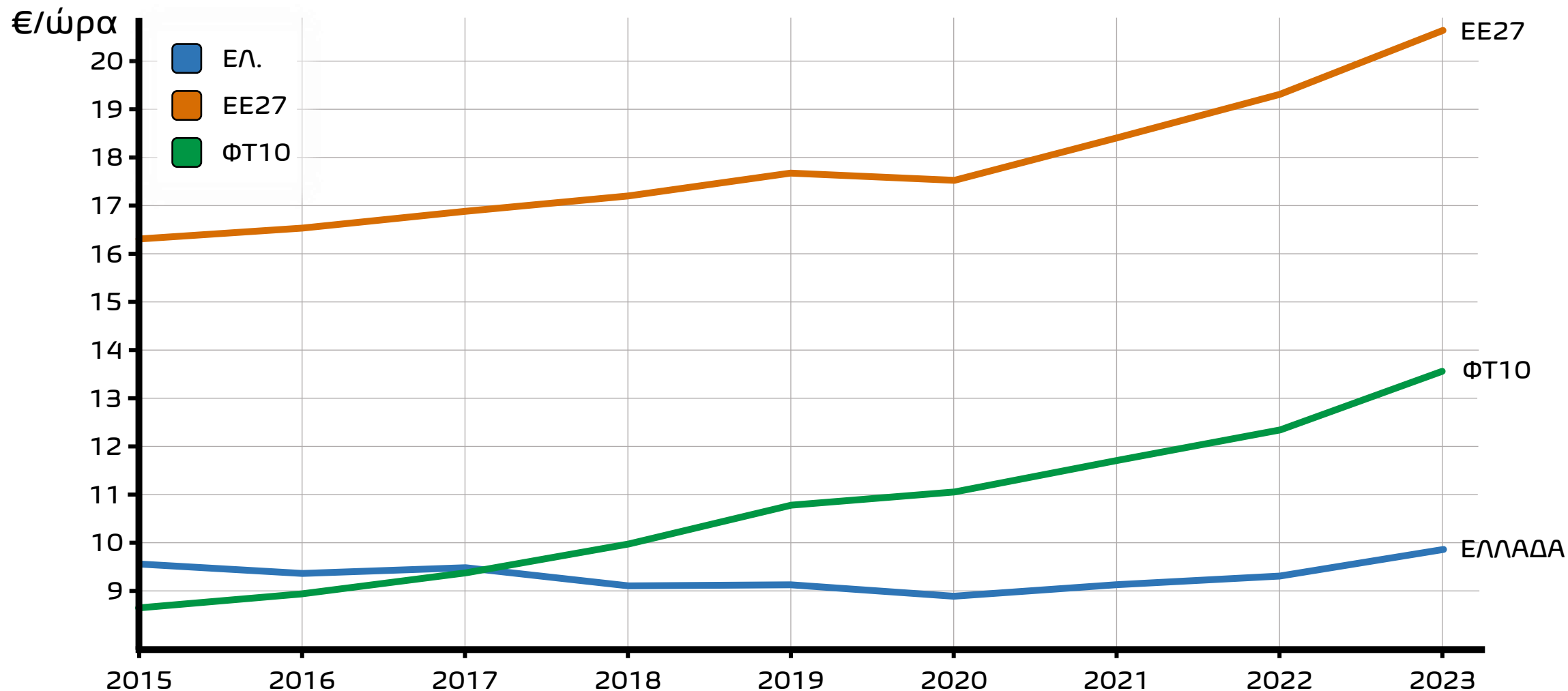


Διάγραμμα 18: Ο δείκτης υπολογίζεται όταν διαιρέσουμε τον ετήσιο μισθό των εργαζομένων με το σύνολο των ωρών εργασίας σε ένα έτος, και τον αποπληθωρίσουμε με βάση τον δείκτη τιμών καταναλωτή του 2015.

Το πραγματικό ωρομίσθιο στην Ελλάδα μειώνεται συστηματικά, και πλέον έχει πέσει κάτω από τις ΦΤ10. Στην Ε.Ε. το μέσο πραγματικό ωρομίσθιο είναι διπλάσιο σε σύγκριση με την Ελλάδα. Η πρόσφατη πληθωριστική κρίση επηρέασε τα ωρομίσθια σε όλες τις χώρες, με την Ε.Ε. και τις ΦΤ10 να παρουσιάζουν ήπια ανάκαμψη το 2023.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_fte](#), [tps00071](#), [prc_hicp_aind](#))

Επεξεργασία: Greekonomics



Διάγραμμα 19: Ο δείκτης υπολογίζεται διαιρώντας τον ετήσιο μισθό των εργαζομένων με το σύνολο των ωρών εργασίας σε ένα έτος, και αποπληθωρίζοντάς το με βάση την ισοτιμία αγοραστικής δύναμης (PPS). Αυτό μας επιτρέπει την καλύτερη σύγκριση της αγοραστικής δύναμης μεταξύ των χωρών.

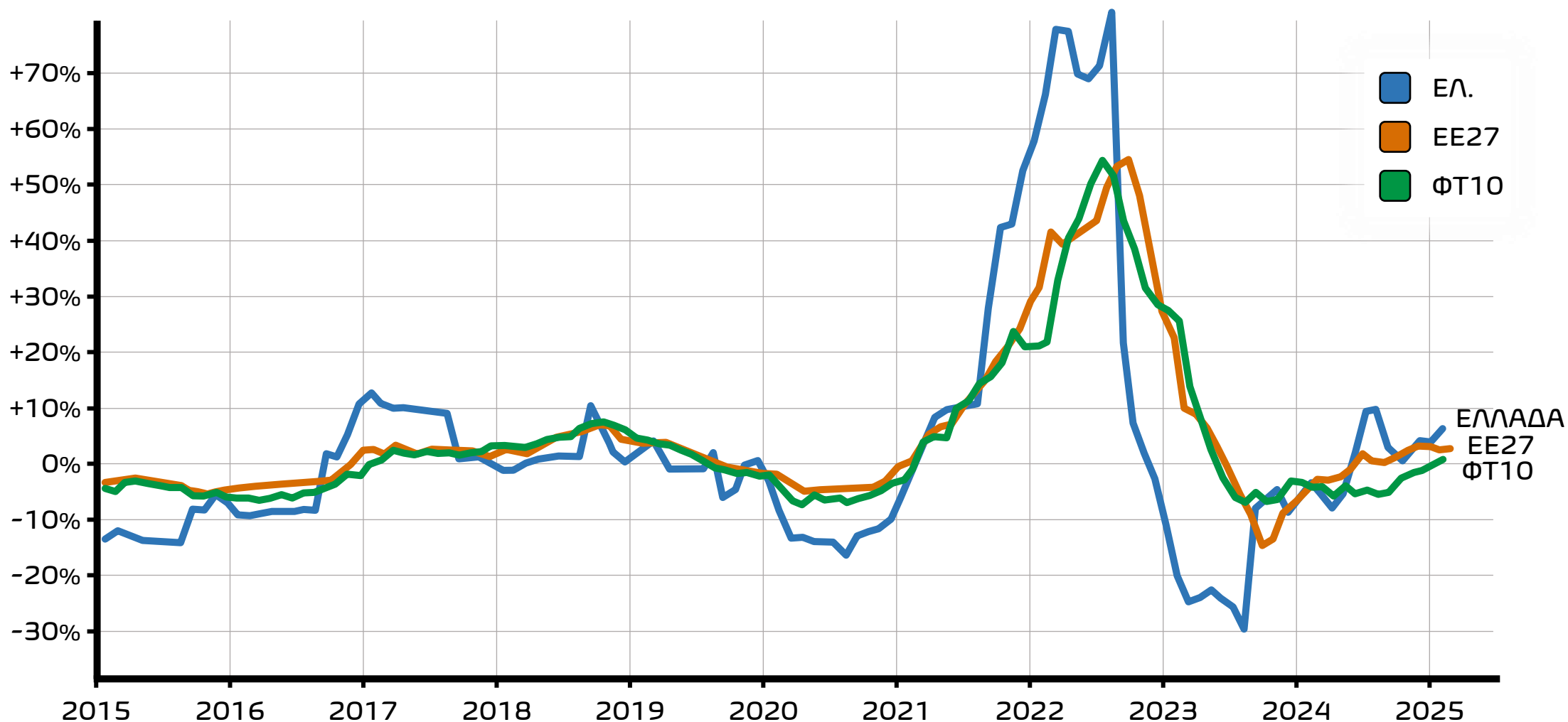
Το πραγματικό ωρομίσθιο σε όρους αγοραστικής δύναμης στην Ελλάδα παραμένει σταθερά σε πολύ χαμηλά επίπεδα, την ώρα που τόσο στην Ε.Ε. όσο και στις ΦΤ10 αυξάνεται, μεγαλώνοντας το χάσμα των 2 γκρουπ με την χώρα μας. Ενδεικτικά, το 2023 στις ΦΤ10 ήταν περίπου 35% υψηλότερο ενώ στο μέσο όρο της Ε.Ε. περίπου 110% υψηλότερο.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([nama_10_fte](#), [tps00071](#), [tec00120](#))

Επεξεργασία: Greekonomics



Ενότητα 6η: Πληθωρισμός

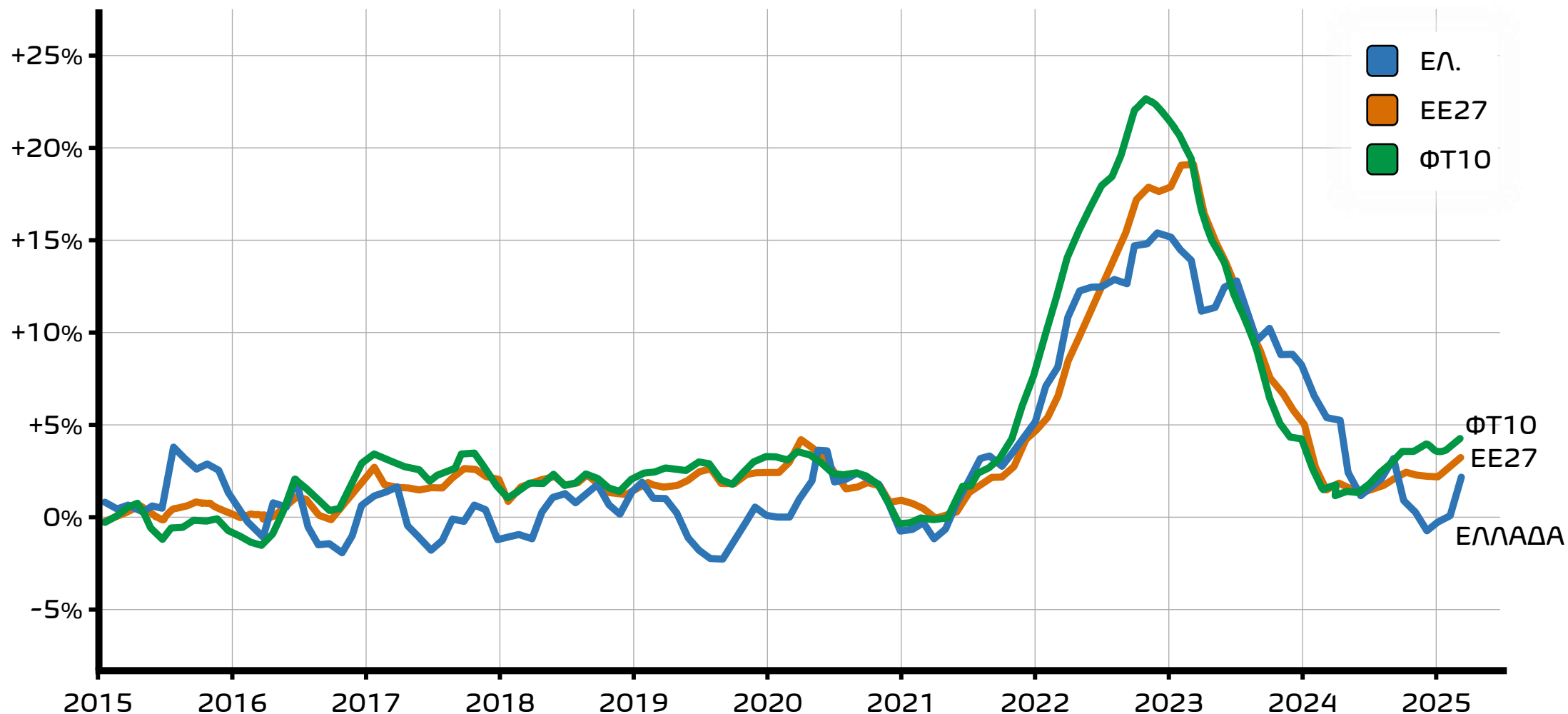


ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο & άλλα καύσιμα

Διάγραμμα 20: Ο πληθωρισμός βασίζεται στον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ ή HICP) και μετρά τη μεταβολή των τιμών των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που αγοράζονται από τα νοικοκυριά. Εν προκειμένω, αναφερόμαστε στον μηνιαίο «πληθωρισμό ενέργειας», δηλαδή την από μήνα-σε-μήνα μέση ποσοστιαία μεταβολή των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος, του φυσικού αερίου και των λοιπών καυσίμων.

Μετά το 2021, ο πληθωρισμός στην ενέργεια επηρέασε με παρόμοιο τρόπο ολόκληρη την Ευρώπη, ωστόσο στην Ελλάδα οι τιμές ανέβηκαν νωρίτερα, περισσότερο και για μεγαλύτερο διάστημα, ενώ υποχώρησαν μόνο όταν επιβλήθηκε η ρήτρα προσαρμογής. Η έλλειψη ανταγωνισμού στον τομέα της ενέργειας επιτρέπει στους παραγωγούς να αυξάνουν συντονισμένα τις τιμές και να τις διατηρούν σε υψηλά επίπεδα χωρίς προφανή λόγο. Ωστόσο, όπως αποδεικνύεται, η ελληνική κυβέρνηση διαθέτει εργαλεία για να καταπολεμήσει την αισχροκέρδεια όταν αυτό αποτελεί προτεραιότητά της.

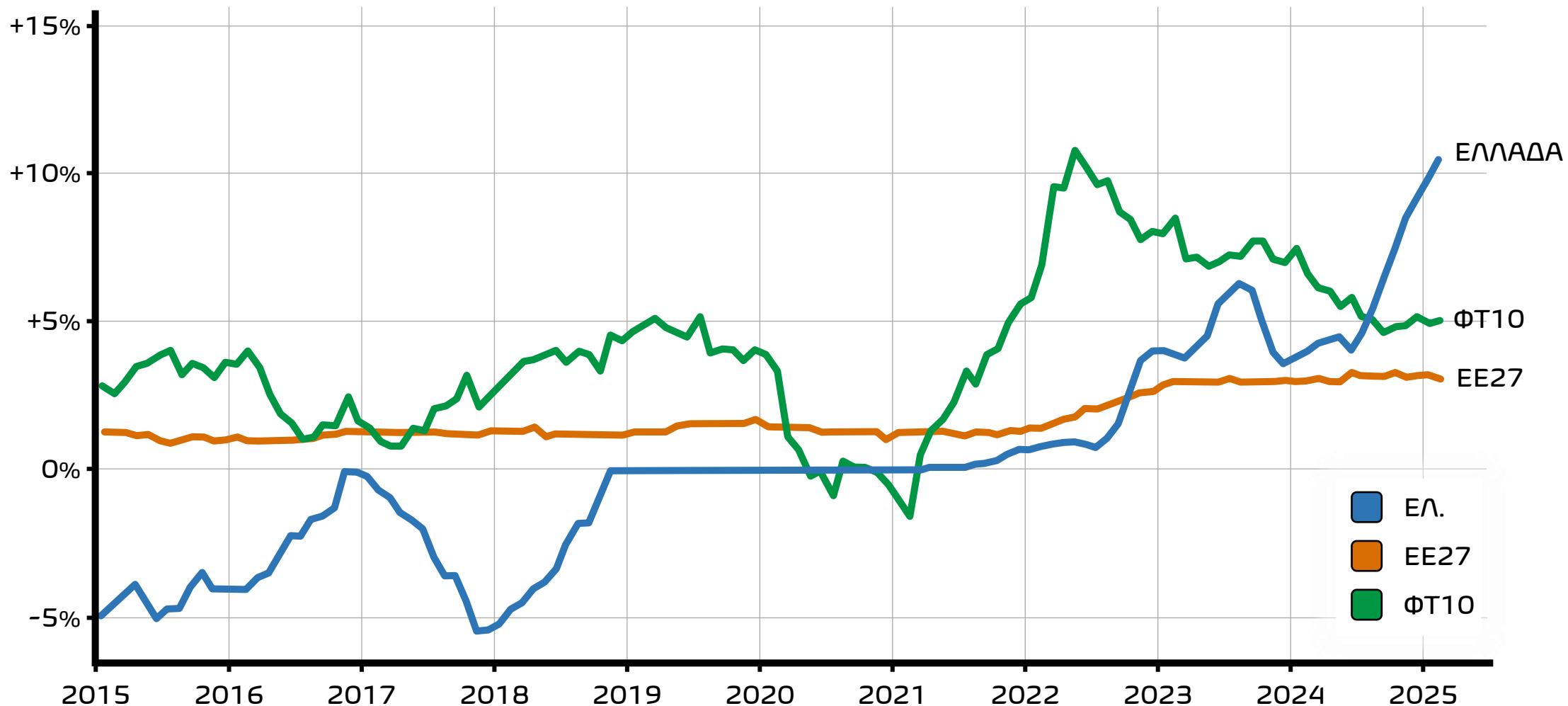
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#))



Διάγραμμα 21: Υπολογίζουμε την μηνιαία μεταβολή στις τιμές των διατροφικών αγαθών, λαμβάνοντας υπόψη τον ΕΔΤΚ.

Μετά το 2021, η Ελλάδα παρουσίασε μικρότερη αύξηση στις τιμές των ειδών διατροφής σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο και με τις ΦΤ10. Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία στο Διάγραμμα 21 είναι ότι η Ελλάδα και δυσκολεύτηκε και καθυστέρησε περισσότερο από τις υπόλοιπες χώρες να θέσει υπό έλεγχο τον πληθωρισμό στα είδη αυτά κάτι που δείχνει ότι οι αντισυμβατικές μέθοδοι που ακολουθήθηκαν, έφεραν αντίθετα αποτελέσματα.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#))



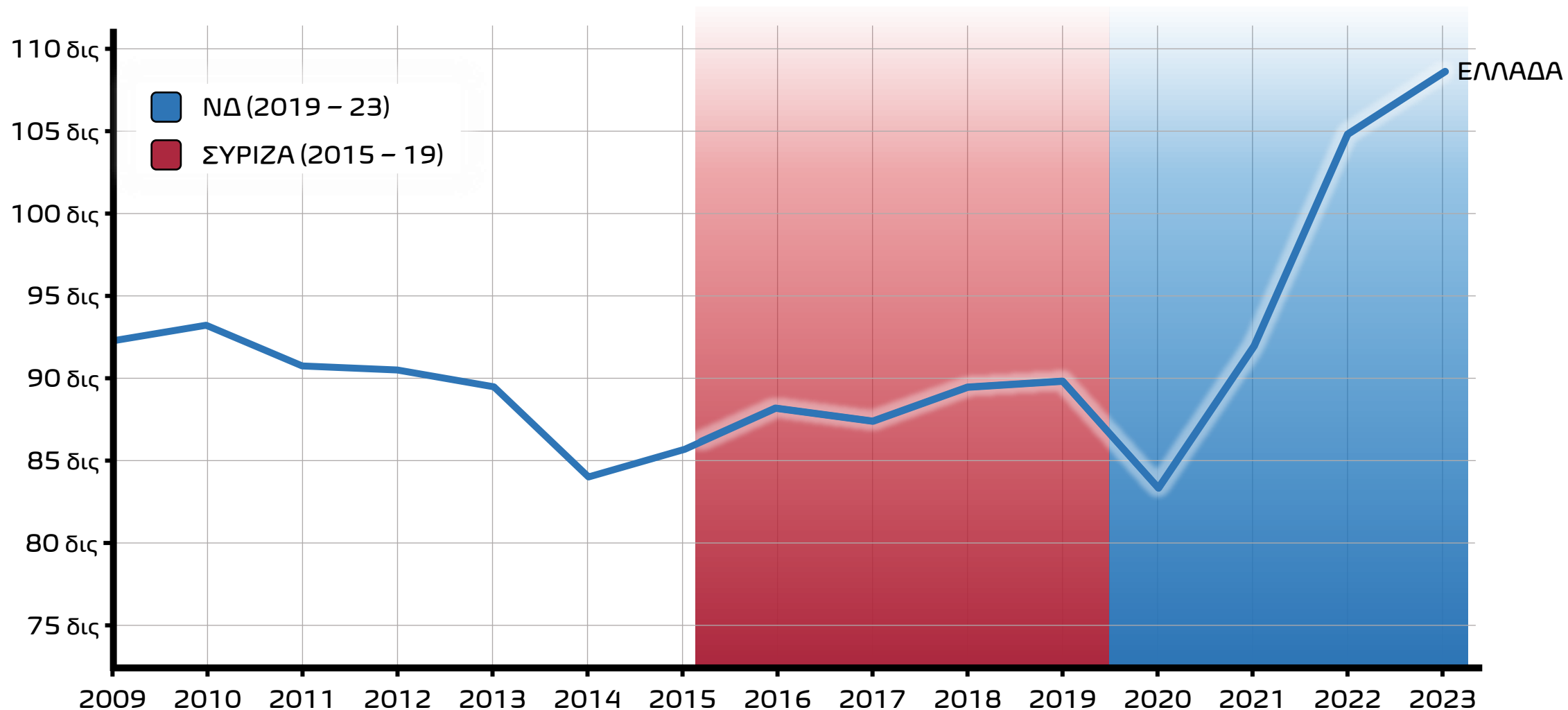
Διάγραμμα 22: Υπολογίζουμε την μηνιαία μεταβολή στις τιμές των ενοικίων, λαμβάνοντας και πάλι υπόψη τον ΕΔΤΚ.

Στην Ελλάδα οι πληθωριστικές πιέσεις στα ενοίκια ξεκίνησαν από το 2022, ωστόσο την τελευταία χρονιά έχουν ξεφύγει από κάθε έλεγχο. Αντίθετα, η Ε.Ε., αλλά και οι ΦΤ10 που αντιμετώπισαν πολύ υψηλότερες αυξήσεις στα ενοίκια, φαίνεται πως έχουν εκτονώσει το πρόβλημα της στεγαστικής κρίσης. Αυτό δείχνει πως οι πολιτικές της χώρας μας για την χρυσή βίζα, τη βραχυχρόνια μίσθωση, και τα ακίνητα που έχουν δεσμεύσει οι τράπεζες, δεν εκτιμήθηκαν ορθά και εξακολουθούν να εντείνουν το στεγαστικό πρόβλημα.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#))



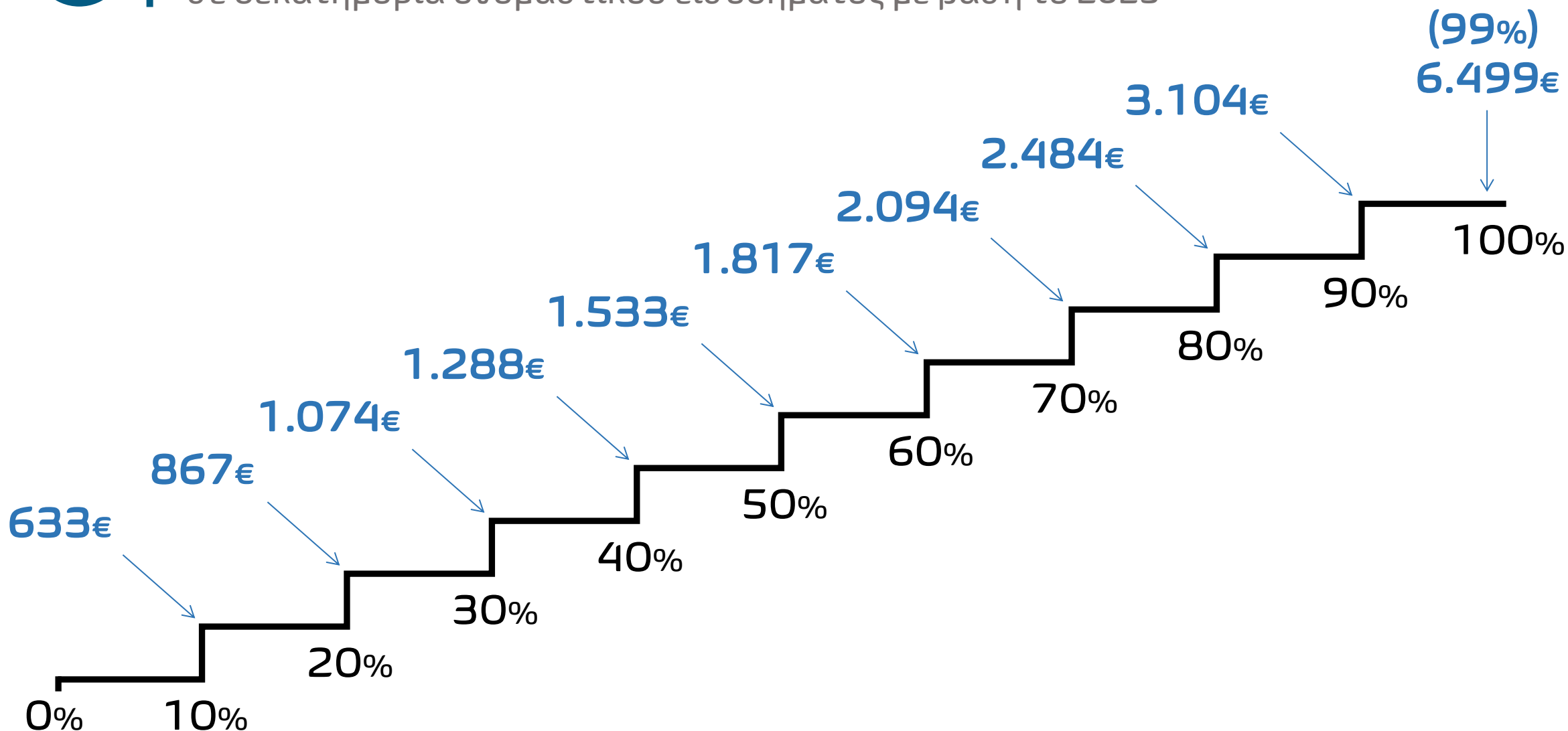
Ενότητα 7η: Κατανομή Εισοδήματος



Διάγραμμα 23: Συνολικά έσοδα δημοσίου, μετά την αφαίρεση των ποσών που έχουν βεβαιωθεί αλλά είναι απίθανο να εισπραχθούν.

Από το 2009 μέχρι το 2021, τα δημόσια έσοδα παρέμειναν σχετικά σταθερά και οι όποιες διακυμάνσεις οφείλονταν στην πτώση των εισοδημάτων, που συνεπάγεται μειωμένα έσοδα από φόρους και εισφορές. Από το 2021, τα έσοδα από έμμεσους φόρους λόγω πληθωρισμού, καθώς και οι πόροι του ταμείου ανάκαμψης έχουν αυξήσει σημαντικά τα ταμειακά διαθέσιμα του κράτους. Συγκριτικά, την περίοδο διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, τα δημόσια έσοδα ανέρχονταν κατά μέσο όρο σε 88 δις ετησίως, ενώ στην περίοδο της ΝΔ ανέρχονταν σε 96 δις ετησίως, δηλαδή η κυβέρνηση της ΝΔ είχε στα ταμεία της ετησίως 8 δις ευρώ περισσότερα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([gov_10a_taxag](#))



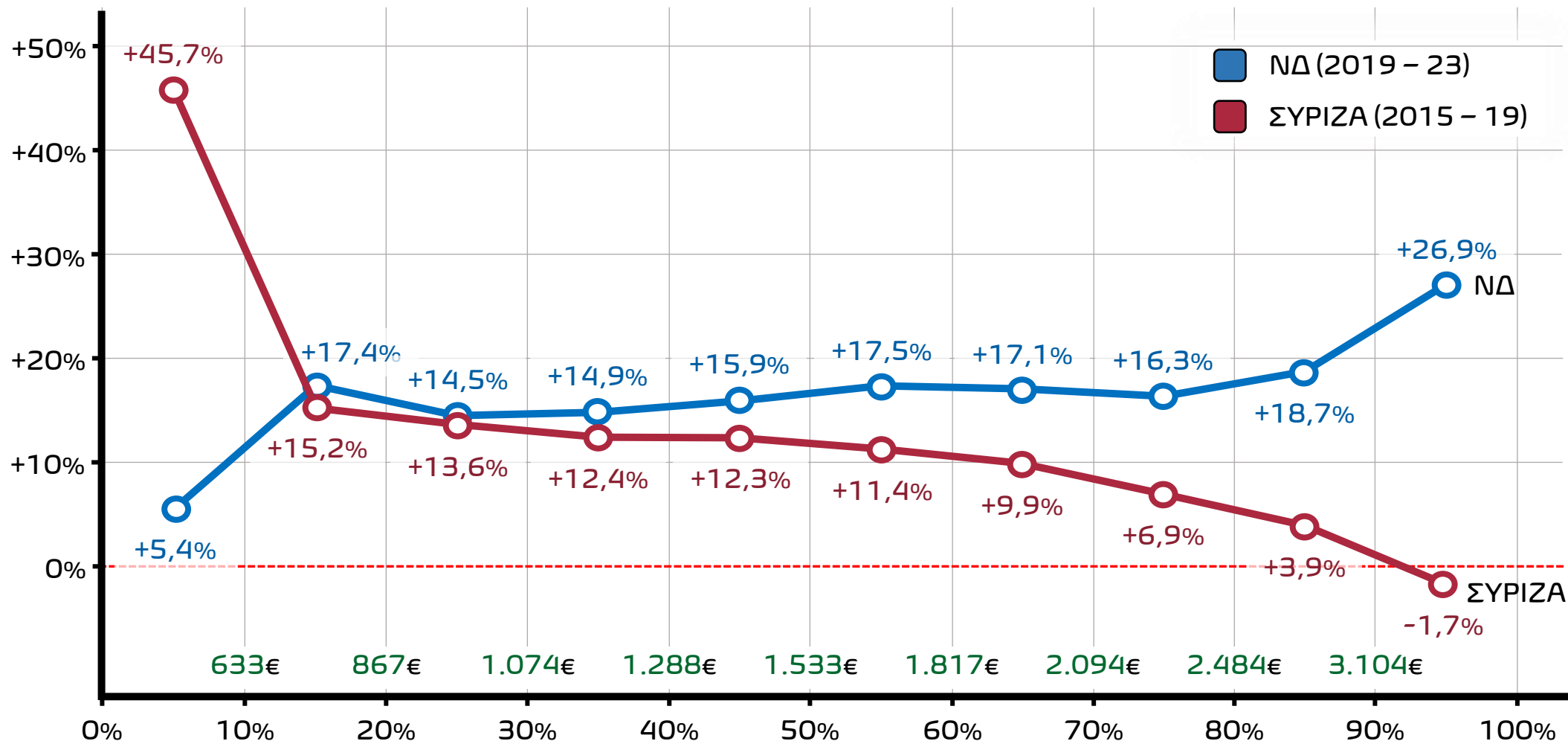
σε δεκατημόρια ονομαστικού εισοδήματος με βάση το 2023

Διάγραμμα 24: Η κατανομή του διαθέσιμου εισοδήματος υπολογίστηκε από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC) του 2024, με τα πιο επικαιροποιημένα, διαθέσιμα δεδομένα (2023). Η κατανομή υπολογίζεται με βάση το ονομαστικό, διαθέσιμο εισόδημα των συμμετεχόντων στην έρευνα.

Οι ακραίες τιμές περιορίζονται στο 99%, με τη μέθοδο Winsor. Η στάθμιση της έρευνας έγινε με τη χρήση ατομικών σταθμίσεων, προκειμένου να υπολογιστεί το διαθέσιμο εισόδημα ανά ενήλικο άτομο. Η συνδυασμένη χρήση του ατομικού διαθέσιμου εισοδήματος και των ατομικών σταθμίσεων, οδηγεί στις πιο «αισιόδοξες» εκτιμήσεις της κατανομής εισοδήματος σε σύγκριση με την Eurostat, η οποία χρησιμοποιεί στάθμιση σε επίπεδο νοικοκυριού και το «ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα» ως την κύρια μεταβλητή εισοδήματος.

Πηγή δεδομένων: ΕΛΣΤΑΤ ([SILC](#), 2024)

Επεξεργασία: Greekonomics



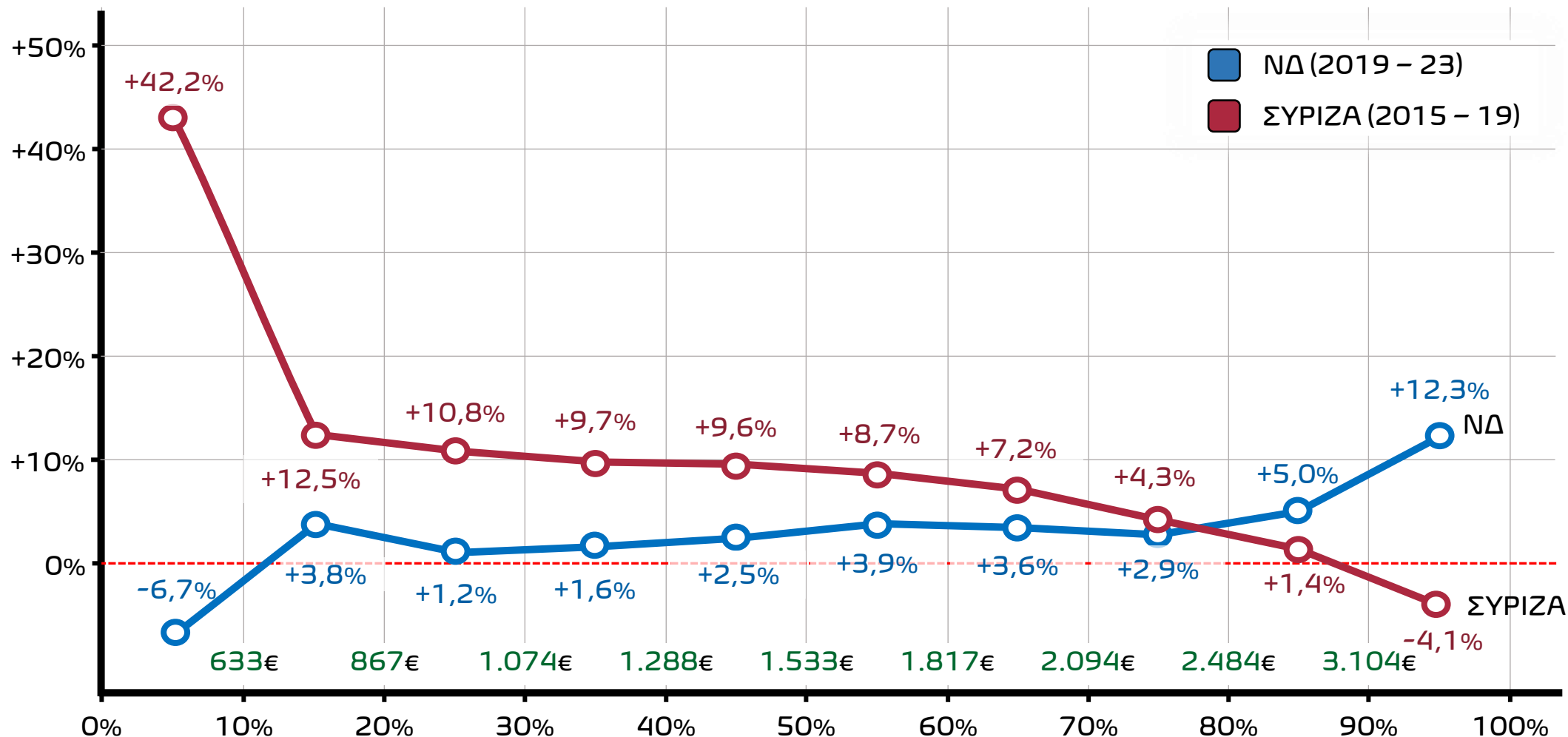
ανά δεκατημόριο ονομαστικού εισοδήματος

Διάγραμμα 25: Για τον υπολογισμό των μεταβολών του εισοδήματος ανά δεκατημόριο, υπολογίστηκε η μέση τιμή για κάθε δεκατημόριο για τα έτη 2015, 2019 και 2023, και στη συνέχεια υπολογίστηκαν οι σωρευτικές μεταβολές τους για τις περιόδους 2015-2019 και 2019-2023.

Στην πρώτη θητεία της ΝΔ τα πολύ φτωχά εισοδήματα αυξήθηκαν 5,4%, τα υψηλά εισοδήματα κατά σχεδόν 27% και τα ενδιάμεσα αυξήθηκαν από 14,5% μέχρι 18.7%. Από την άλλη, στη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ παρατηρούμε το αντίστροφο, με τα εισοδήματα των πολύ φτωχών να ενισχύονται πάνω από 45%, τα μεσαία δεκατημόρια από 3,9% μέχρι 15,2%, ενώ οι πιο πλούσιοι είδαν το εισόδημά τους να μειώνεται κατά 1,7%. Με βάση, λοιπόν, τα ονομαστικά εισοδήματα, επί ΝΔ τα εισοδήματα του 90% των Ελλήνων είδαν μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Πηγή δεδομένων: ΕΛΣΤΑΤ ([SILC](#), 2024)

Επεξεργασία: Greekonomics

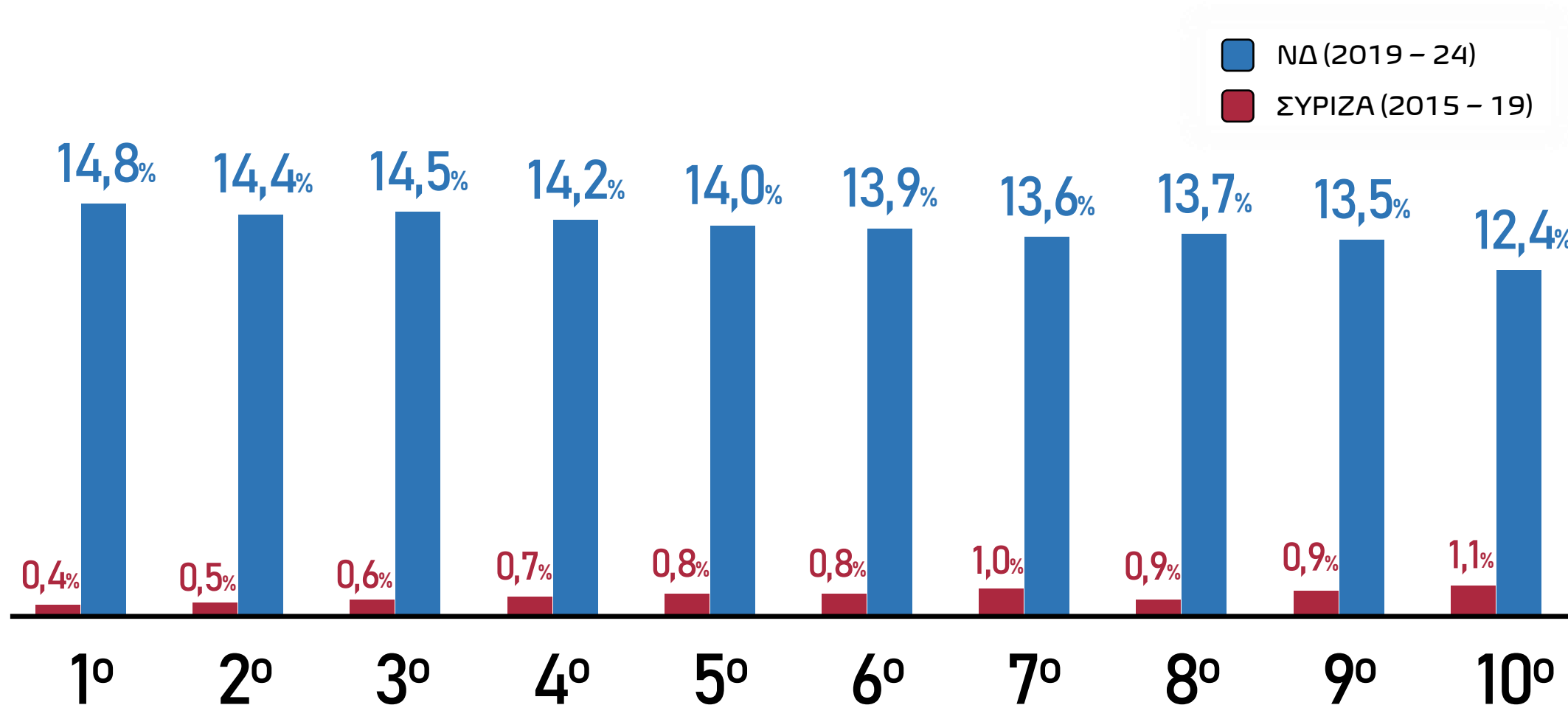


Διάγραμμα 26: Για τον υπολογισμό των μεταβολών του πραγματικού εισοδήματος, αποπληθωρίσαμε τις ονομαστικές ποσοστιαίες μεταβολές των περιόδων 2015-2019 και 2019-2023, με τους αντίστοιχους σωρευτικούς πληθωρισμούς του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά εισοδήματα, η εικόνα αντιστρέφεται και η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται ότι ωφέλησε περισσότερο τα εισοδήματα του 80% των Ελλήνων, ενώ η ΝΔ ευνόησε συγκριτικά περισσότερο μόνο το 20% των Ελλήνων πολιτών με τα υψηλότερα εισοδήματα.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#)), ΕΛΣΤΑΤ ([SILC](#), 2024)

Επεξεργασία: Greekonomics



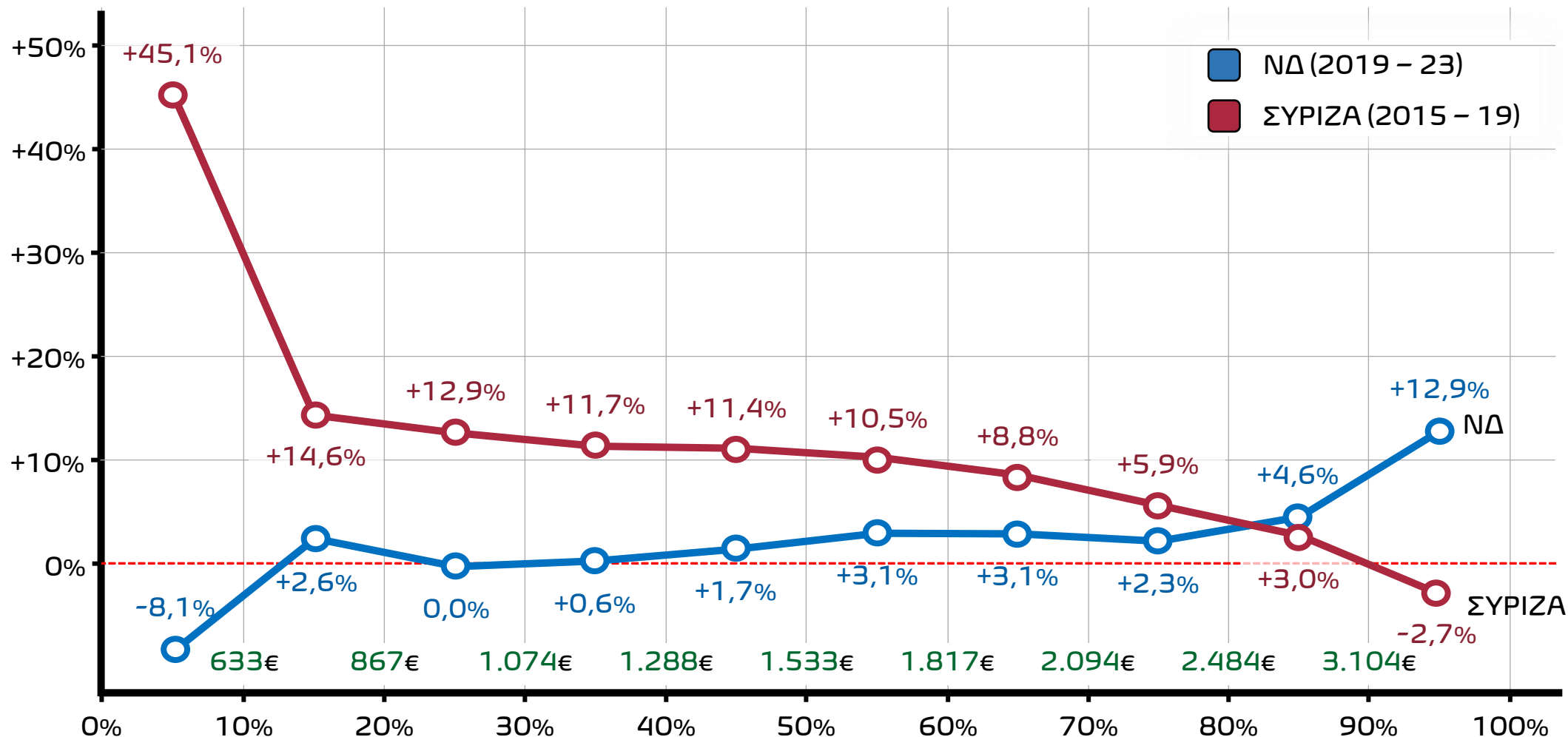
σύγκριση 2015 – 2019 και 2019 – 2023

Διάγραμμα 27: Για τον υπολογισμό του πληθωρισμού ανά εισοδηματικό κλιμάκιο χρησιμοποιήσαμε τα δεκατημόρια από την SILC για τα έτη 2015, 2019, 2023, και τα εφαρμόσαμε στην Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ - HBS). Κατασκευάσαμε καλάθια κατανάλωσης ανά κλιμάκιο μέσω των δεδομένων κατανάλωσης της HBS, και τέλος, χρησιμοποιώντας τον ΕΔΤΚ ανά κατηγορία δαπάνης από τη Eurostat, κατασκευάσαμε Δείκτες Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) για κάθε εισοδηματικό κλιμάκιο. Τέλος, υπολογίζοντας τις σωρευτικές μεταβολές των ΔΤΚ, προκύπτουν οι σωρευτικοί πληθωρισμοί ανά κλιμάκιο εισοδήματος για τις περιόδους 2015-2019 και 2019-2023.

Παρατηρούμε ότι κατά τη διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ο πληθωρισμός των υψηλότερων εισοδημάτων αυξάνεται ταχύτερα σε σύγκριση με τα χαμηλά εισοδήματα, ενώ αντίθετα κατά την πρώτη διακυβέρνηση της ΝΔ τα υψηλότερα εισοδήματα βιώνουν μικρότερους πληθωρισμούς από τα χαμηλά εισοδήματα (αναδιανομή εισοδήματος προς τα πάνω).

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#)), ΕΛΣΤΑΤ ([SILC & HBS](#), 2024)

Επεξεργασία: Greekonomics



αποπληθωρισμένων με δεκατημοριακό ΔΤΚ

Διάγραμμα 28: Οι μεταβολές του μέσου πραγματικού εισοδήματος ανά δεκατημοριακό ΔΤΚ υπολογίστηκαν παίρνοντας τη διαφορά μεταξύ της σωρευτικής μεταβολής ονομαστικού εισοδήματος και του σωρευτικού δεκατημοριακού πληθωρισμού.

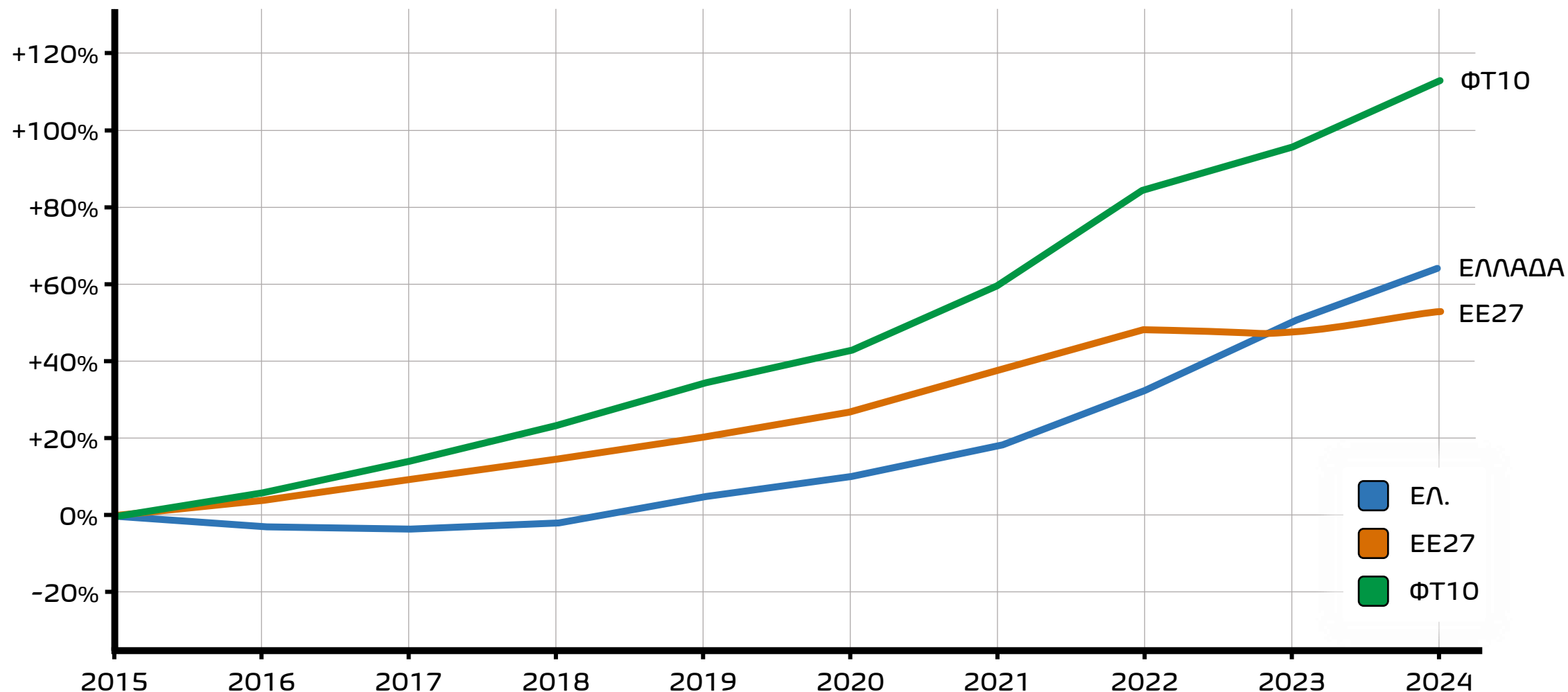
Παρατηρούμε ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ωφέλησε προοδευτικά την πλειοψηφία των εισοδημάτων, με εξαίρεση το πλουσιότερο 20%. Η ΝΔ ευνόησε συγκριτικά περισσότερο το 20% των μεγαλύτερων εισοδημάτων, με την μεγαλύτερη αύξηση να εντοπίζεται στο πλουσιότερο 10%. Σε σύγκριση με το Διάγραμμα 26, φαίνεται η άνιση επίδραση του πληθωρισμού, ιδιαίτερα στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Η έντονη διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι την περίοδο 2019-2023, οι τιμές των βασικών αγαθών όπως των τροφίμων, της στέγης, της υγείας και της ενέργειας, αυξήθηκαν ταχύτερα από τα αγαθά πολυτελείας, επιβαρύνοντας περισσότερο τα χαμηλότερα εισοδήματα.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([prc_hicp_manr](#)), ΕΛΣΤΑΤ ([SILC & HBS](#), 2024)

Επεξεργασία: Greekonomics



Ενότητα 8η: Στεγαστική Κρίση

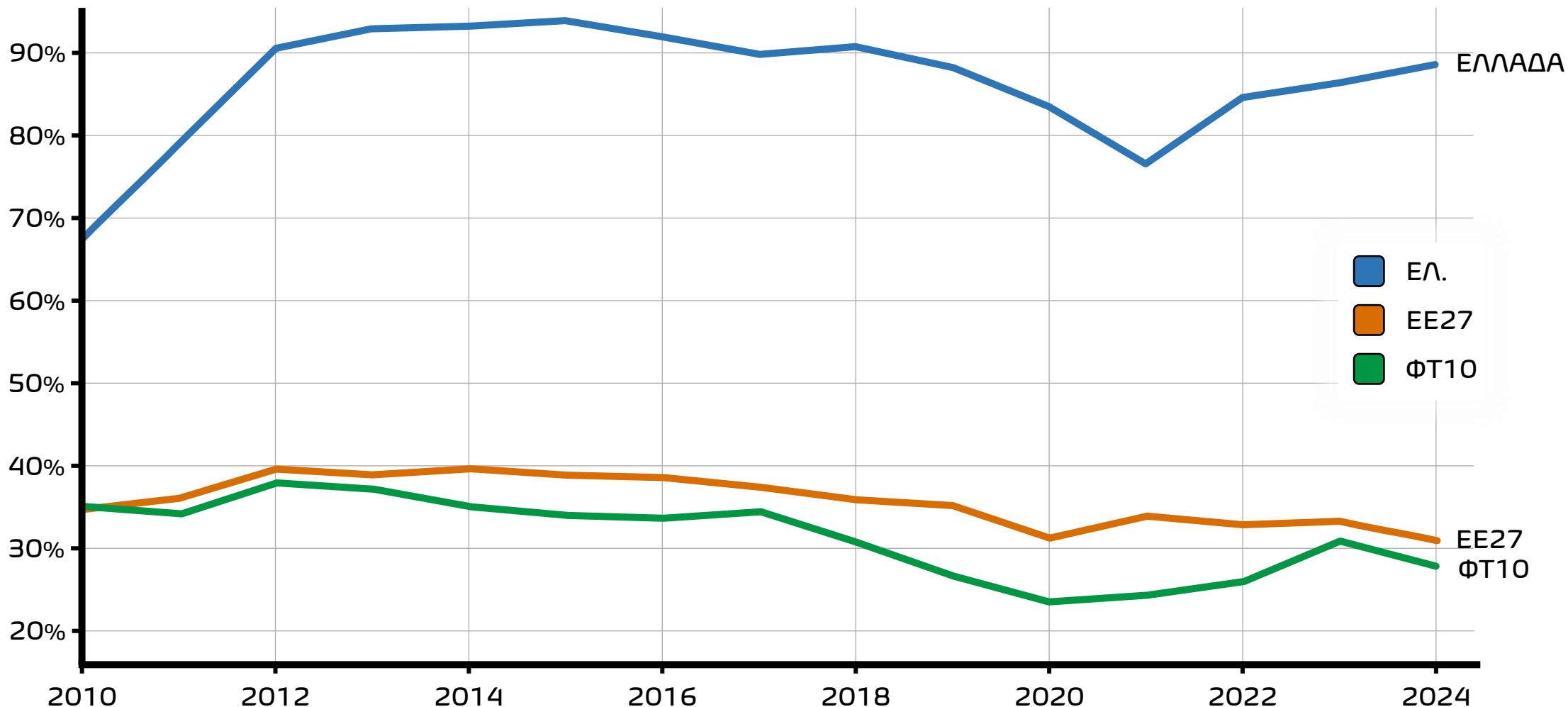


Διάγραμμα 29: Ο δείκτης αποτυπώνει τις μεταβολές στις τιμές όλων των κατοικιών που αγοράζονται από νοικοκυριά (διαμερίσματα, μονοκατοικίες, μεζονέτες κ.λπ.), είτε είναι καινούργιες είτε μεταχειρισμένες, ανεξαρτήτως της τελικής χρήσης ή του προηγούμενου ιδιοκτήτη. Λαμβάνονται υπόψη μόνο οι τιμές της αγοράς, εξαιρούνται οι κατοικίες που κατασκευάζονται από τα ίδια τα νοικοκυριά, ενώ συμπεριλαμβάνεται και η αξία του οικοπέδου.

Σε σχέση με το 2015 οι τιμές των κατοικιών στην Ελλάδα έχουν σήμερα αυξηθεί περισσότερο από την υπόλοιπη Ε.Ε.. Από την άλλη, στις ΦΤ10 η αύξηση στις τιμές κατοικιών ήταν πολύ μεγαλύτερη από την Ελλάδα. Εδώ, φαίνεται ότι η στεγαστική κρίση οφείλεται κατά βάση στα εισοδήματα που δεν έχουν αυξηθεί σε ανάλογο βαθμό με τις τιμές των ακινήτων.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipsho20](#))

για εισόδημα ΚΑΤΩ από το 60% του διαμέσου

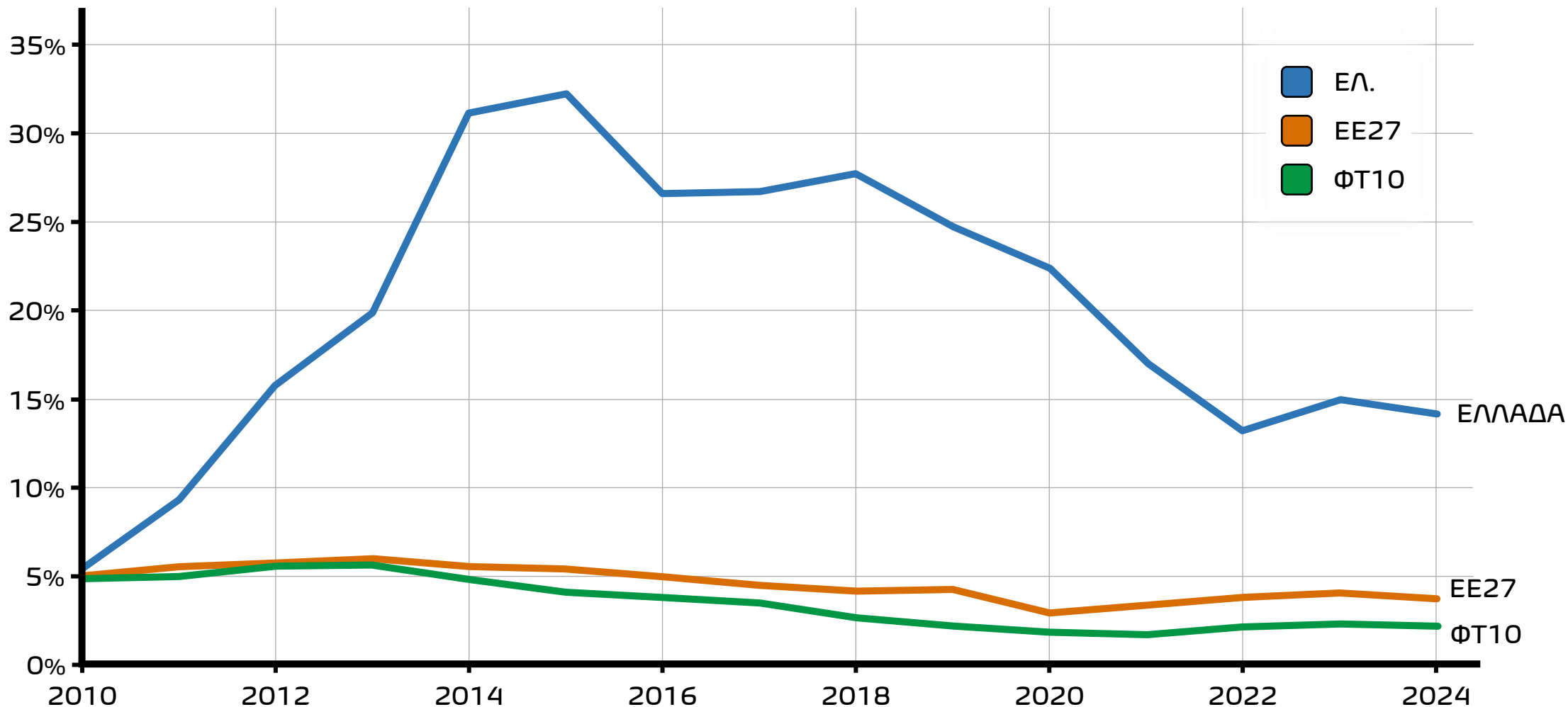


για εισόδημα ΚΑΤΩ από το 60% του διαμέσου

Διάγραμμα 30: Αναφερόμαστε στο ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά με εισόδημα κάτω από το 60% του διάμεσου διαθέσιμου εισοδήματος της χώρας (δηλαδή ζουν κάτω από το επίσημο όριο της φτώχειας), και τα οποία δαπανούν το 40% ή περισσότερο του διαθέσιμου εισοδήματός τους για στέγαση. Οι στεγαστικές δαπάνες περιλαμβάνουν ενοίκια ή τόκους στεγαστικών δανείων, καθώς και το κόστος κοινής ωφέλειας όπως νερό, ηλεκτρισμό, αέριο ή θέρμανση.

Το κόστος στέγασης για τα ελληνικά νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα κινείται, από το 2012 και μετά, σε ποσοστά κοντά στο 90%, την ίδια ώρα που στην Ε.Ε. και στις ΦΤ10 το ποσοστό των φτωχών νοικοκυριών που αντιμετωπίζει στεγαστικό πρόβλημα είναι τρεις φορές χαμηλότερο.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_01_50](#))



για εισόδημα ΑΝΩ από το 60% του διαμέσου

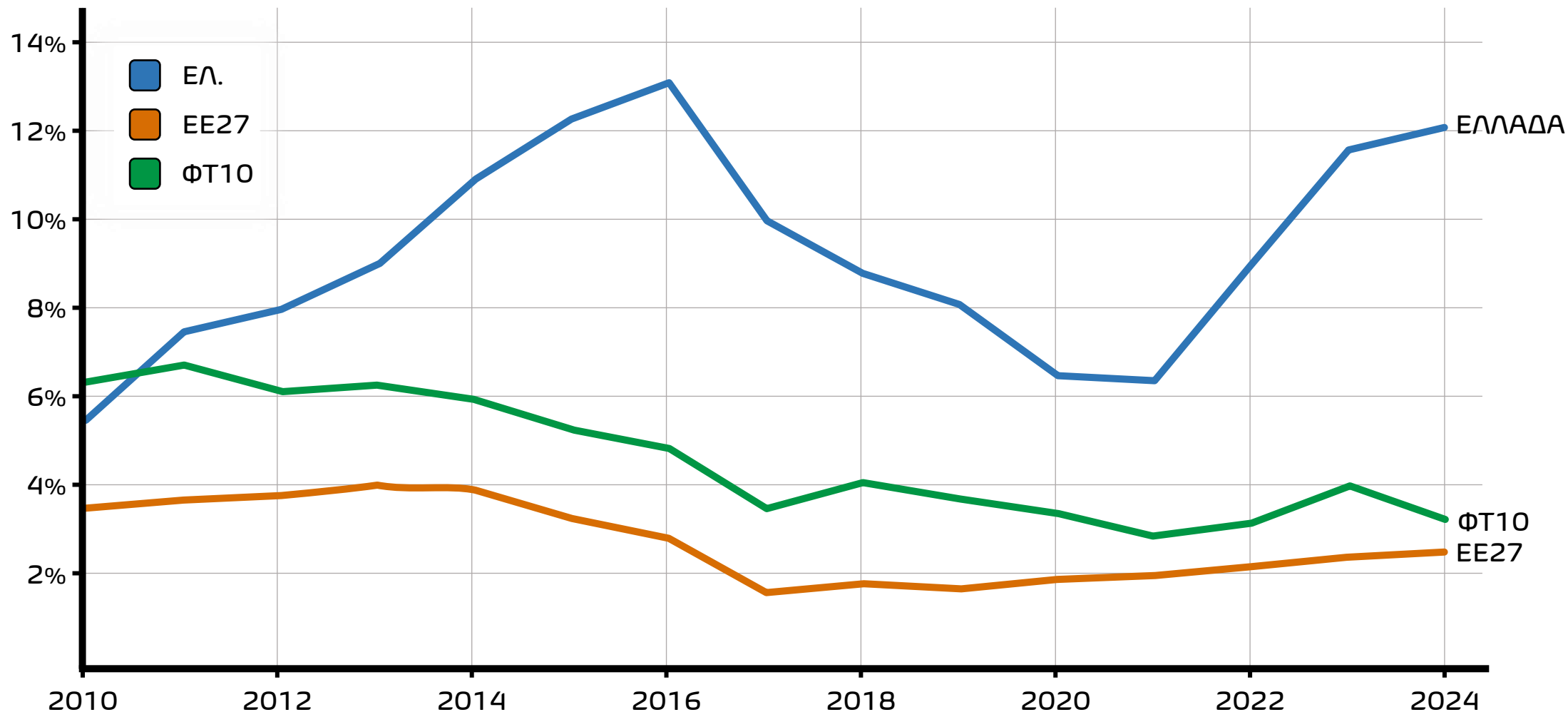
Διάγραμμα 31: Αναφερόμαστε στο ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά με εισόδημα πάνω από το 60% του διάμεσου διαθέσιμου εισοδήματος της χώρας (δηλαδή ζουν πάνω από το επίσημο όριο της φτώχειας), και τα οποία δαπανούν το 40% ή περισσότερο του διαθέσιμου εισοδήματός τους για στέγαση. Οι στεγαστικές δαπάνες περιλαμβάνουν ενοίκια ή τόκους στεγαστικών δανείων, καθώς και το κόστος κοινής ωφέλειας όπως νερό, ηλεκτρισμό, αέριο ή θέρμανση.

Από το 2010 μέχρι και το 2015, ολοένα και περισσότερα νοικοκυριά μέσου και υψηλού εισοδήματος βίωναν το υπερβολικό κόστος στέγασης. Από το 2015 μέχρι σήμερα, η κατάσταση βελτιώνεται αλλά ακόμα απέχουμε πολύ από την ΕΕ και τις ΦΤ10 που σχεδόν εξαλείψει το στεγαστικό πρόβλημα για αυτά τα επίπεδα εισοδήματος, έχοντας ποσοστά κάτω από 4%.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_01_50](#))



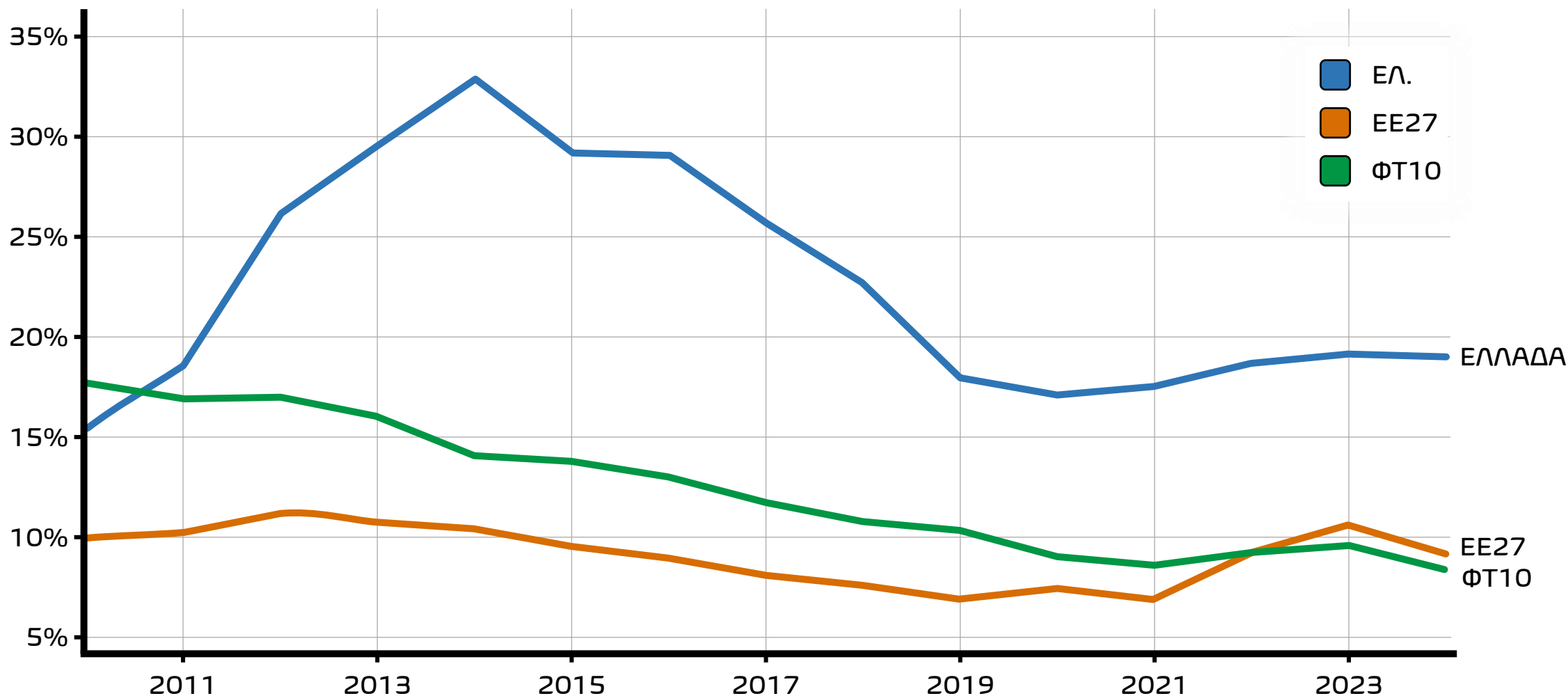
Ενότητα 9η: Κοινωνία



Διάγραμμα 32: Ο δείκτης αναφέρεται στο ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω που δηλώνει ανεκπλήρωτες ανάγκες για ιατρική περίθαλψη λόγω μίας από τις εξής αιτίες: «Οικονομικοί λόγοι», «Λίστα αναμονής» και «Μεγάλη απόσταση». Οι ανεκπλήρωτες ανάγκες είναι αυτοαναφερόμενες και βασίζονται στην προσωπική εκτίμηση του ατόμου σχετικά με το αν χρειαζόταν ιατρική εξέταση ή θεραπεία (εξαιρείται η οδοντιατρική περίθαλψη), αλλά δεν την έλαβε ή δεν την αναζήτησε.

Πριν το 2010, σχεδόν όλες οι χώρες παρουσίαζαν μονοψήφια ποσοστά ανεκπλήρωτης ιατρικής ανάγκης. Στην Ελλάδα, η κρίση «χτύπησε» τη δημόσια υγεία, και παρόλο που την περίοδο 2016-21 υπήρξε σημαντική μείωση της ανεκπλήρωτης ιατρικής φροντίδας, η κατάσταση επιδεινώθηκε έκτοτε. Ενδεικτικά, το 2024, το ποσοστό στην χώρα μας ήταν 12%, 5πλάσιο της Ε.Ε..

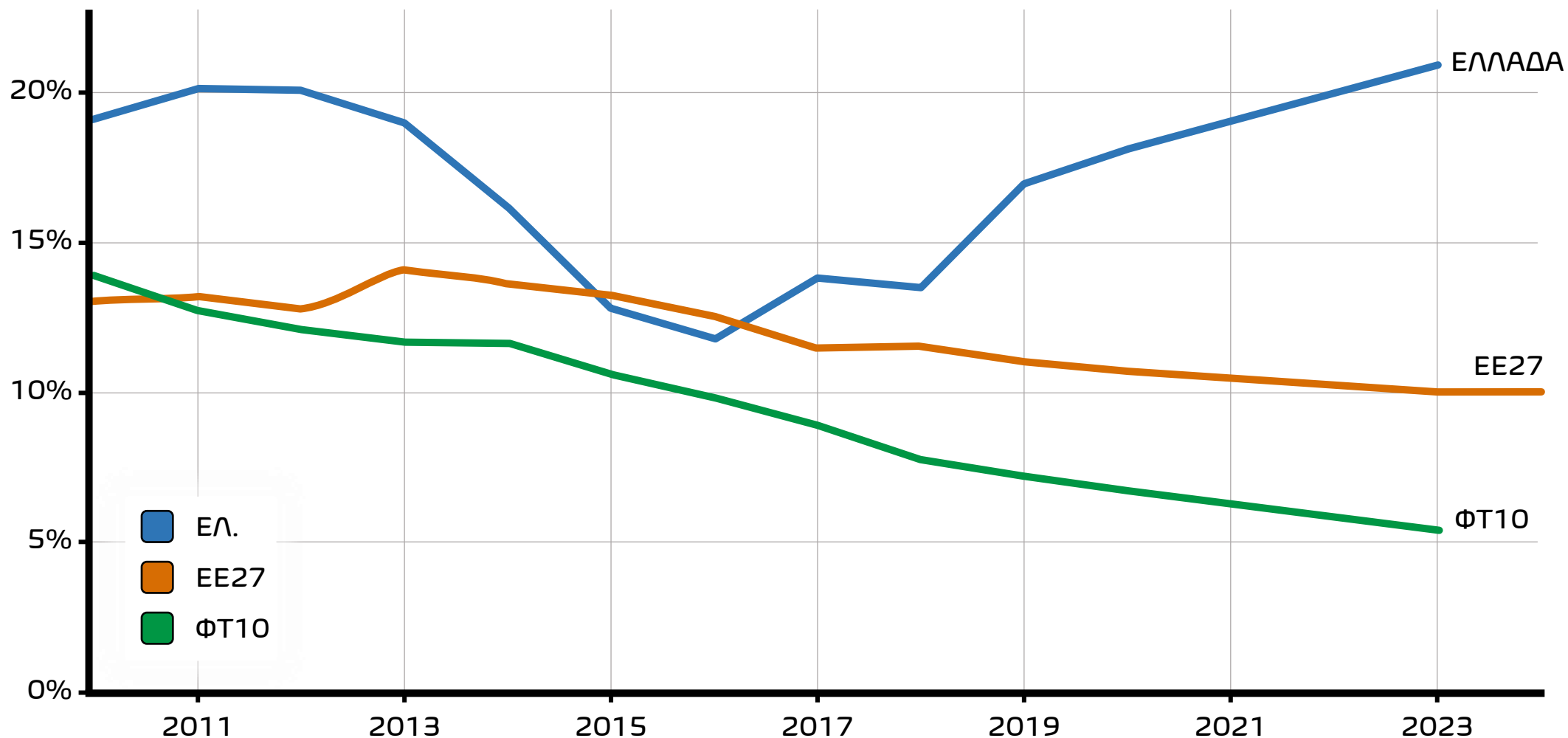
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_03_60](#))



Διάγραμμα 33: Αναφερόμαστε στο ποσοστό του πληθυσμού που δεν μπορεί να διατηρήσει την κατοικία του επαρκώς θερμαινόμενη. Η συλλογή γίνεται μέσω ερωτηματολογίων, επομένως οι τιμές του δείκτη είναι αυτοαναφερόμενες.

Στην Ελλάδα η αδυναμία θέρμανσης αυξήθηκε ραγδαία μετά το 2009, και κορυφώθηκε το 2014. Από τότε ξεκίνησε η σταδιακή μείωση του φαινομένου, ενώ από το 2019 παρουσιάζει μια σταθεροποίηση σε ένα ποσοστό διπλάσιο της Ε.Ε., με σχεδόν 1 στα 5 νοικοκυριά να αδυνατεί να διατηρήσει την κατοικία του επαρκώς θερμαινόμενη.

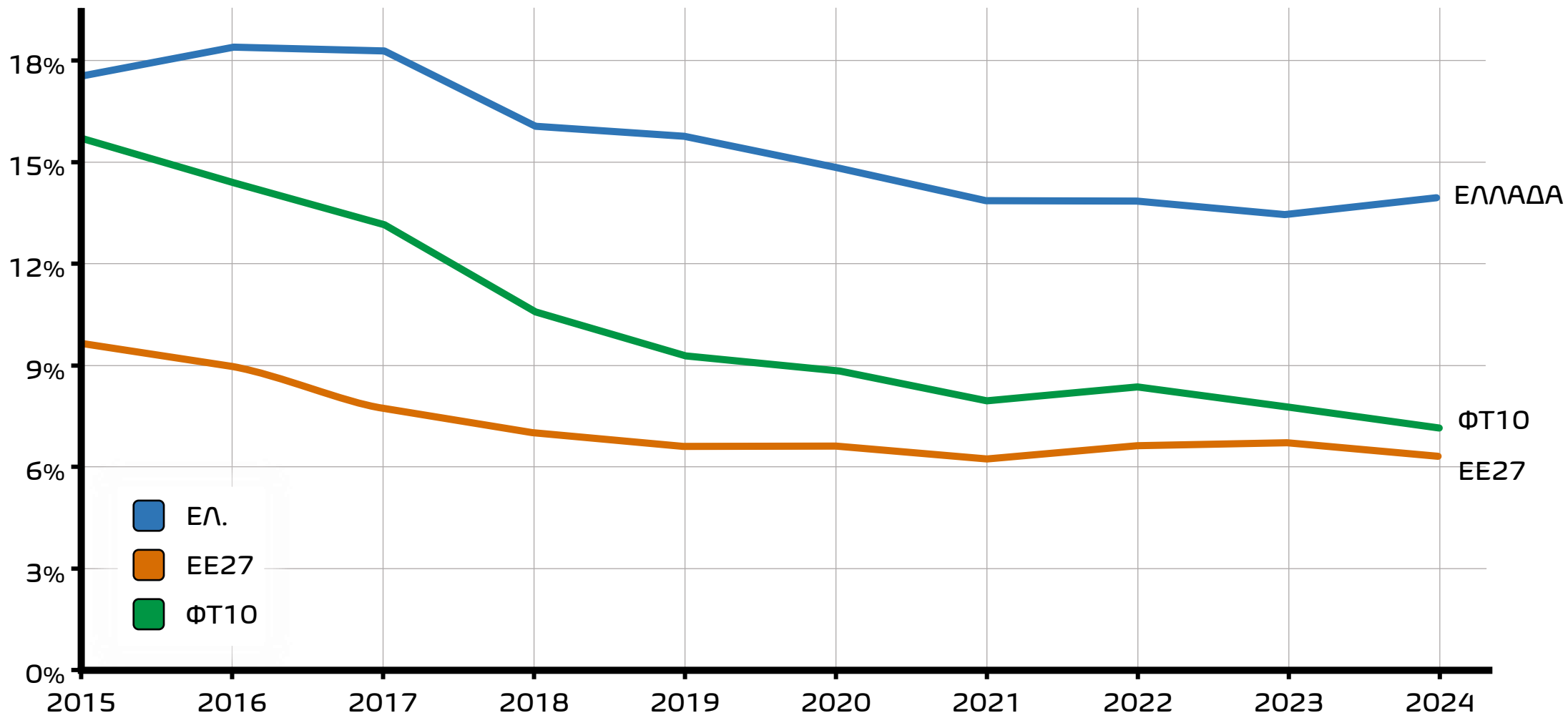
Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_07_60](#))



Διάγραμμα 34: Αναφερόμαστε στο ποσοστό του πληθυσμού που δήλωσε πως αντιμετωπίζει πρόβλημα εγκληματικότητας, βίας ή βανδαλισμού στην τοπική του περιοχή. Περιγράφει την αντίληψη του νοικοκυριού ότι τέτοια φαινόμενα συνιστούν πρόβλημα, χωρίς απαραίτητα να βασίζεται σε προσωπική εμπειρία.

Η Ελλάδα αποκλίνει από την υπόλοιπη Ευρώπη και στην εγκληματικότητα. Στην Ε.Ε. οι αναφορές εγκληματικότητας έχουν πτωτική τάση, στις ΦΤ10 μειώνονται ακόμη πιο γρήγορα, όμως στην Ελλάδα από το 2016 οι αναφορές εγκληματικότητες βρίσκονται σε συστηματική άνοδο.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([sdg_16_20](#))



ως ποσοστό του πληθυσμού

Διάγραμμα 35: Ο δείκτης αποτυπώνει το ποσοστό του πληθυσμού που δεν μπορεί να καλύψει βασικές ανάγκες λόγω φτώχειας. Περιλαμβάνει αγαθά και δραστηριότητες απαραίτητες για αξιοπρεπή διαβίωση και κοινωνική ένταξη (π.χ. επαρκή διατροφή, θέρμανση, αυτοκίνητο, βασική επίπλωση σπιτιού κ.λπ.), και υπολογίζεται ως το ποσοστό των ανθρώπων επί του συνολικού πληθυσμού που στερούνται τουλάχιστον 7 από 13 προκαθορισμένα στοιχεία.

Ο δείκτης αυτός αντικατοπτρίζει την πραγματική φτώχεια ως ποσοστό του πληθυσμού. Στην Ελλάδα το ποσοστό φτώχειας είναι σταθερά υψηλότερο από την Ε.Ε. και τις ΦΤ10, ενώ μάλιστα από το 2023 παρουσιάζει πάλι αυξητική τάση. Στην Ε.Ε. η φτώχεια παρουσιάζει διαχρονική τάση υποχώρησης, μια τάση που είναι ακόμα μεγαλύτερη στις ΦΤ10 που συγκλίνουν ταχέως προς τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Πηγή δεδομένων: Eurostat ([tipslc30](#))